

T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

İSTANBUL KENT
ÜNİVERSİTESİ

ÇEVİRİMİÇİ FLÖRT UYGULAMALARINI KULLANAN KİŞİLERİN
DEPRESYON VE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN, BENLİK
SAYGILARININ VE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGILARININ
UYGULAMALARI KULLANMAYAN KİŞİLERLE
KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tevfik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU

İSTANBUL – 2023

T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

**ÇEVİRİMİÇİ FLÖRT UYGULAMALARINI KULLANAN KİŞİLERİN
DEPRESYON VE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN, BENLİK
SAYGILARININ VE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGILARININ
UYGULAMALARI KULLANMAYAN KİŞİLERLE
KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tevfik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ender CESUR

İSTANBUL – 2023

KABUL VE ONAY

Tevfik Merkut Çörekçioğlu tarafından hazırlanan “Çevrimiçi Flört Uygulamalarını Kullanan Kişilerin Depresyon ve Anksiyete Düzeylerinin, Benlik Saygılarının ve Sosyal Görünüş Kaygılarının Uygulamaları Kullanmayan Kişilerle Karşılaştırılması” adlı tez çalışmasının savunması 20.12.2023 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından oy birliği ile İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Ender CESUR

.....

Üye

Dr. Öğretim Üyesi Barış SANCAK

.....

Üye

Dr. Öğretim Üyesi Rukiye KÖROĞLU

.....

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

.....

Doç. Dr. Bülent DEMİR

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Tevfik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU

20.12.2023

ÖN SÖZ

Bu tezin yazılması aşamasında çalışmamı sahiplenerek titizlikle takip eden danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Ender CESUR'a değerli katkı ve emekleri için içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Yüksek lisans eğitimim boyunca değerli bilgilerini bizden sakınmayan Prof. Dr. Mehmet Zihni SUNGUR'a, , Dr. Burcu SEVİM'e, Doç. Dr. Anıl GÜNDÜZ'e, Dr. Başak USTA GÜNDÜZ'e teşekkür ederim.

Savunma sınavı sırasında jüri üyeleri Dr. Öğretim Üyesi Barış Sancak ve Dr. Öğretim Üyesi Rukiye Köroğlu çalışmamın son haline gelmesine değerli katkılar yapmışlardır. Bu vesileyle tüm hocalarıma ve tezimin son okumasında yardımlarını esirgemeyen yakınlarıma teşekkürlerimi borç bilirim.

Son olarak bu günlere ulaşmamda emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim aileme şükranlarımı sunarım.

Tevfik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU

20.12.2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	i
TABLO LİSTESİ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
1.1. Mobil Flört Uygulamaları	5
1.2. Cinsel Flört Şiddeti	8
1.3. Çevrimiçi Flört Şiddeti	11
1.4. Depresyon	13
1.5. Anksiyete	16
1.6. Benlik Saygısı	18
1.7. Sosyal Görünüş Anksiyetesi	20
BÖLÜM 2: GEREÇ ve YÖNTEM	23
2.1. Örneklem	23
2.2. Araştırmaya Dahil Edilme Kriterleri	24
2.3. Çalışmada Kullanılan Gereçler	24
2.3.1. Sosyodemografik Veri Formu	24
2.3.2. Beck Depresyon Ölçeği	24
2.3.3. Beck Anksiyete Ölçeği	24
2.3.4. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	24
2.3.5. Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği	25
2.4. Verilerin Değerlendirilmesi	25
BÖLÜM 3: BULGULAR	26
BÖLÜM 4: TARTIŞMA	35
SONUÇ VE ÖNERİLER	45
KAYNAKÇA	46
EKLER	67
ÖZ GEÇMİŞ	75

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
BAÖ	: Beck Anksiyete Ölçeği
BDÖ	: Beck Depresyon Ölçeği
CDC	: Centers for Disease Control and Prevention
ÇİFU	: Çevrimiçi Flört Uygulaması
DEHB	: Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu
DSÖ	: Dünya Sağlık Örgütü
GPS	: Global Positioning System
NCA	: National Crime Agency
OKB	: Obsesif Kompulsif Bozukluk
RAINN	: Rape, Abuse, and Incest National Network
RBSÖ	: Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği
SGKÖ	: Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği
TSSB	: Travma Sonrası Stres Bozukluğu

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Ölçme Araçlarının Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayıları.....	26
Tablo 2: Tüm Örnekleme Ait Sosyodemografik Özellikler.....	28
Tablo 3: Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanan ve Kullanmayan Gruplara Ait Sosyodemografik Özellikler	30
Tablo 4: Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanan ve Kullanmayan Grupların Araştırma Değişkenleri Açısından Karşılaştırılması	32
Tablo 5: Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanan ve Cinsel Şiddete Maruz Kalan ve Kalmayan Katılımcılar ve Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanmayan Katılımcıların Araştırma Değişkenleri Açısından Karşılaştırılması	33
Tablo 6: Cinsel Şiddete Maruz Kalan Katılımcıların (n= 33) Karşılaştıkları Cinsel Şiddet Türü.....	34

ÖZET

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Çevrimiçi Flört Uygulamalarını Kullanan Kişilerin
Depresyon ve Anksiyete Düzeylerinin, Benlik Saygılarının ve Sosyal Görünüş
Kaygılarının Uygulamaları Kullanmayan Kişilerle Karşılaştırılması
Tevfik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU

Yüksek Lisans Tezi

Psikoloji Anabilim Dalı /Klinik Psikoloji Bilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ender CESUR

Aralık, 2023 – 75

Araştırmanın amacı, çevrimiçi flört uygulamalarının kullanımıyla ilgili cinsel şiddetin etkilerini ve bu etkilerin katılımcıların depresyon, anksiyete, benlik saygısı ve sosyal görünüş kaygısı düzeylerine nasıl yansıdığını araştırmaktır.

Araştırma için çevrimiçi flört uygulamalarını (ÇİFU) kullanmış olan kişilere (n=91), web siteleri ve sosyal ağlar aracılığıyla kartopu tekniği ile ulaşılmıştır. Kontrol grubu olarak ise ÇİFU kullanım geçmişi olmayan kişiler (n=70) yine internet aracılığıyla çalışmaya dahil edilmiştir.

Çevrimiçi flört uygulamalarını kullanan katılımcılar, kullanmayanlara göre depresyon, anksiyete ve sosyal görünüş kaygısı açısından daha yüksek puanlar almıştır. ÇİFU kullanmayan katılımcıların daha yüksek bir benlik saygısına sahip olduğu bulunmuştur. Ayrıca, ÇİFU kullanan ve cinsel şiddete maruz kalan katılımcılar ile ÇİFU hiç kullanmayan katılımcılar arasında da benzer şekilde depresyon, anksiyete, benlik saygısı ve sosyal görünüş kaygısı düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Araştırmamız ÇİFU kullanımı ile cinsel şiddete maruz kalma riski arasında ilişki olduğunu göstermektedir. ÇİFU kullanımının depresyon, anksiyete, benlik saygısı ve sosyal görünüş kaygısı üzerinde de olumsuz etkileri olabileceği düşünülmektedir. ÇİFU kullanımı, dijital güvenlik ve şiddet konusunda farkındalığın artırılması önemlidir. Kişilerin flört uygulamalarında yaşadığı olumsuz etkileşim türlerinin, risklerin ve koruyucu faktörlerin araştırılması, uygulamaların ruh sağlığına olumsuz etkilerinin azaltılmasını ve ruh sağlığı çalışanlarının müdahale stratejileri geliştirebilmesini sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Online flört uygulaması, anksiyete, depresyon, benlik saygısı, sosyal görünüş kaygısı, cinsel şiddet

ABSTRACT

Istanbul Kent University Institute of Graduate Studies

Comparison of Depression and Anxiety Levels,

Self-Esteem, and Social Appearance Anxiety of People Using Online Dating

Applications with People Who Do Not Use the Applications

Tevfik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU

Master Thesis

Department of Psychology /Division of Clinical Psychology

Advisor: Dr. Lecturer. Ender CESUR

December, 2023 - 75

The purpose of the research is to investigate the effects of sexual violence related to the use of online dating applications and how these effects are reflected in participants' levels of depression, anxiety, self-esteem and social appearance anxiety.

For the research, people (n=91) who used online dating applications (ODA) were reached through websites and social networks using the snowball technique. As a control group, people with no history of ODA use (n=70) were included in the study via the internet.

Participants who used ODA scored higher on depression, anxiety, and social appearance anxiety than those who did not. Participants who did not use ODA were found to have higher self-esteem. Additionally, statistically significant differences were found in the levels of depression, anxiety, self-esteem and social appearance anxiety between participants who used online dating applications and were exposed to sexual violence and participants who never used ODA.

Our research shows that there is a relationship between the use of ODA and the risk of exposure to sexual violence. It is thought that the use of ODA may also have negative effects on depression, anxiety, self-esteem and social appearance anxiety. It is important to raise awareness about the use of ODA, digital safety and violence. Investigating the types of negative interactions, risks and protective factors that people experience on dating apps will help reduce the negative effects of apps on mental health and help mental health professionals develop intervention strategies.

Key words: Online dating application, anxiety, depression, self-esteem, social appearance anxiety, sexual violence

GİRİŞ

Hızla değişen teknoloji, iletişim araçlarının istek ve ihtiyaçlar doğrultusunda yaygınlaşmasını ve gelişmesini sağlamıştır. Teknolojik değişimlerin en çok etkilediği iletişim araçlarından biri internet üzerinden kullanılan sosyal paylaşım ve sosyal iletişim ağlarıdır. Sosyal iletişimin günümüzde yaygın kullanılan bir formu da çevrimiçi flört uygulamalarıdır. Çevrimiçi flört uygulamaları (ÇİFU) genellikle akıllı cep telefonları aracılığıyla kullanılan partner arama mecralarıdır. Bu uygulamalar akıllı telefonların Global Positioning System (GPS) konum özelliklerinden yararlanarak konum bazlı eşleşmelere olanak sağlamaktadır. Bu uygulamalar partner havuzundan uygun olmayanları elemeyi, potansiyel partnerlere ulaşmayı, onlarla sohbet etmeyi, flört etmeyi, partnerlerle romantik ilişkilere başlamayı kolaylaştıran ve hızlandıran uygulamalardır. IOS ve Android platformları için geliştirilen ve çevrimiçi flört uygulaması olan Tinder'ın 2012'de piyasaya sürülmesi, çevrimiçi arkadaşlık ve buluşma uygulamalarının büyümesine ve yaygınlaşmasına olanak vermiştir (Anderson, 2020).

ÇİFU günümüzde cinsel ve romantik partnerlerle tanışmanın sık kullanılan bir yoludur (Anderson vd., 2020; Rosenfeld vd., 2019). Amerika Birleşik Devletleri'ndeki (ABD) bir araştırma bu uygulamaların buluşma için en yaygın yol olduğunu, heteroseksüellerin %39'unun, eşcinsellerin %65'inin ÇİFU kullanarak partnerleriyle tanıştığını belirtmektedir (Rosenfeld ve diğerleri, 2019). Bekar yetişkinlerde ÇİFU kullanımı %52'ye kadar çıkmaktadır, bu oranın üniversitede okuyan öğrencilerde daha da yüksek olduğu belirtilmektedir (Anderson, 2020).

Yoon ve diğerleri (2019) tarafından yapılan bir meta-analizde sosyal medyada harcanan toplam sürenin ve sosyal medyanın kullanım sıklığının, yüksek depresyon seviyeleri açısından anlamlı olduğu belirtilmektedir. Sosyal medyada yapılan kıyaslamaların ve kişilerin başkalarıyla karşılaştırılmasının da depresyon düzeyleriyle ilişkili olduğu belirtilmektedir. ÇİFU kullanımının artması psikolojik stres, kaygı ve depresyon belirtileri ile ilişkili bulunmuştur.

İlerleyen teknoloji ve buna bağlı olarak yaygınlaşan akıllı telefon kullanımının artmasıyla, sosyal medya kullanımı genç yetişkinler için uzun zamanların geçirildiği bir aktivite haline almıştır. Bu gelişme beraberinde teknoloji kullanımının kolaylaştırdığı cinsel şiddet olarak nitelendirilen şiddet olgusunu getirmiştir (Henry ve Powell, 2018). Teknoloji ilişkili cinsel şiddet takip, cinsel taciz, flört kötüye kullanımı, pornografi, cinsel istismar ve cinsel saldırı dahil olmak üzere hem yüz yüze hem de sanal cinsel eylemleri içermektedir (Henry ve

Powell, 2018). Teknoloji ile ilişkili cinsel şiddetin yaygınlığı tam olarak bilinemesi de giderek arttığı düşünülmektedir. İngiltere’de teknoloji ile ilişkili cinsel şiddetin son beş yıl içinde belirgin olarak arttığı ve cinsel saldırıya maruz kalanların %25’inin 15 ile 19 yaş arasında olduğu bildirilmiştir (National Crime Agency, 2016). Araştırmalar, kadın üniversite öğrencilerinin teknoloji kullanımının kolaylaştırdığı cinsel şiddet açısından erkek üniversite öğrencilerine göre daha fazla risk altında olduğunu, kız öğrencilerin %34’ünün siber tacize maruz kaldığını, %28’inin istenmeyen yazılı ve sesli mesajlar aldığını ve %21’inin istenmeyen cinsel görüntüler aldığını göstermektedir (DeKeseredy vd, 2019).

Partneri sürekli aramak ve mesaj atmak, nerede olduğunu öğrenmek için konum bilgisi istemek, özel bilgi veya fotoğrafları paylaşma yönünde tehdit etmek, sosyal medya programlarının şifrelerini öğrenmek istemek, partnerin sosyal medya üzerinde yer alan fotoğraflarına hakaret içerikli sözler yazmak ve izinsiz bir şekilde partnerin telefonunu karıştırmak dijital flört şiddetine örnek olarak verilecek davranışlardan sadece bazılarıdır (Öztürk, 2017). Bunlara ek olarak, partnere ortak sosyal medya hesapları açma konusunda baskı kurmak, sıklıkla son görülme saatine bakmak, birlikte olan fotoğrafların paylaşımına zorlamak, partnerinin sosyal medyada bulunan arkadaşlarını incelemek ve istemediği kişileri çıkartması yönünde baskı kurmak ve partnerinin kendisine çıplak fotoğraflarını atmasını istemek gibi davranışlar da dijital flört şiddeti olarak kabul edilmektedir (Kaplan, 2020).

Cinsel saldırıya maruz bırakılanların travma sonrası stres bozukluğu (TSSB), depresyon ve anksiyete bozuklukları açısından yüksek risk altında olduğu gösterilmiştir (Messman-Moore vd, 2005). ABD’de yetişkinlerin üzerinde yapılan bir araştırmada elde edilen sonuçlar, cinsel şiddete maruz bırakılan kadınların %33’ünün ve erkeklerin %24,2’sinin yaşadıkları zorlu deneyim nedeniyle yardım aldıklarını göstermektedir (National Institute of Justice, 2006). Bununla beraber, tecavüze maruz bırakılan kadınlar arasında yapılan araştırmalar, bu kadınların %40 kadarının ruh sağlığı sorunları için profesyonel yardım aramadığını göstermektedir (Amstadter vd., 2008). Beklenenden daha düşük ruh sağlığı desteği arama tutumlarına rağmen, mevcut araştırmalar, cinsel şiddete maruz bırakılan kadınlar ve erkekler arasında depresyon ve anksiyete bozukluğu belirtilerinin yaygın olduğunu ileri sürmektedir (Fergusson vd., 2002; Norris ve Feldman -Summers, 1981).

Araştırmanın Amacı

Cinsel şiddetin ruh sağlığı üzerine etkileri iyi bilinmektedir, ancak çevrimiçi flört uygulamaları ile ilgili araştırmalar sınırlıdır. Flört uygulamaları buluşmadan önce partnerleri

inceleme, cinsel kimliği keşfetme ve daha fazla sayıda kişiyle tanışma gibi önemli avantajlar sağlar. Fakat çevrimiçi uygulamalar güvenliğin ve mahremiyetin sağlanması ve sürdürölmesi ile ilgili zorluklar taşıyabilmektedir. Bu da istenmeyen cinsel yorumlardan ve fotoğraflardan fiziksel cinsel şiddete kadar uzanabilen şiddet biçimlerine yol açabilmektedir. Mevcut çalışmanın amacı, çevrimiçi flört uygulamalarını kullanan kişilerin varsa karşılaştıkları cinsel şiddet biçimlerini ve bunların kişilerin depresyon ve anksiyete düzeylerini, benlik saygılarını, sosyal görünüş kaygılarını etkileyip etkilemediğini araştırmaktır.

Araştırmanın Önemi

Çevrimiçi flört uygulamaları günümüzde kişilerin potansiyel partnerleriyle bağlantı kurmasının yaygın bir yolu olmuştur ve olmaya devam edecek gibi görünmektedir. Kişilerin ÇİFU kullanırken kendilerini güvende hissetmeleri ve korkmadan veya şiddete maruz kalmadan bu uygulamaları kullanabilmeleri önemlidir. Bu nedenle kişilerin flört uygulamalarında yaşadığı olumsuz etkileşim türlerinin, risklerin ve koruyucu faktörlerin araştırılması, uygulamaların ruh sağlığına olumsuz etkilerinin azaltılmasını ve ruh sağlığı çalışanlarının müdahale stratejileri geliştirebilmesini sağlayacaktır.

Araştırmanın Temel Sorusu

Flört uygulaması kullanan ve kullanmayan kişilerin depresyon, anksiyete, benlik saygısı ve sosyal görünüş kaygıları açısından fark var mıdır?

Araştırmanın Alt Sorusu

Flört uygulaması kullanan ve cinsel şiddete maruz kalan ve kalmayan kişiler arasında ve flört uygulamasını hiç kullanmayan kişilerin depresyon, anksiyete, benlik saygısı ve sosyal görünüş kaygıları açısından fark var mıdır?

Araştırmanın Hipotezleri

1. Çevrimiçi flört uygulamalarını kullanan kişilerin cinsel şiddete maruz bırakılma oranları kullanmayan kişilere göre daha yüksektir.
2. Çevrimiçi flört uygulamalarını kullanan kişilerin benlik saygıları ve sosyal kaygı seviyeleri kullanmayan kişilere göre olumsuz etkilenmektedir.
3. Çevrimiçi flört uygulamalarını kullanan kişilerin anksiyete ve depresyon seviyeleri kullanmayan kişilere göre olumsuz etkilenmektedir.

4. Çevrimiçi flört uygulaması kullanıp cinsel şiddete maruz bırakılan kişilerin, bu uygulamaları kullanıp cinsel şiddet yaşamamış kişilere göre anksiyete, depresyon, sosyal kaygı ve benlik saygısı seviyeleri olumsuz etkilenmektedir.

BÖLÜM 1: KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Mobil Flört Uygulamaları

20. yüzyıla damgasını vuran en önemli olaylardan biri, internetin keşfedilmesi ve topluma sunulması olmuştur. İnternet, geleneksel medya araçlarından farklı olarak bir dizi fırsatlar sunabilmektedir. İnsanlar, sosyal medya kullanarak arkadaşlarıyla iletişim kurabilmekte, fotoğraflara ve mesajlara göz atabilmekte, mesajlar gönderebilmekte, eğlenabilmekte, boş zamanlarını değerlendirebilmekte, bilgiye erişebilmekte ve güncel olayları takip edebilmektedirler. İnternet, radyo dinlemeyi, televizyon programlarını izlemeyi, e-postaları okumayı ve reklamları görmeyi içeren bilgi ve eğlenceyi kullanıcılarına sunmakta, bu da onu geleneksel medya araçlarından ayırmaktadır (Gülerarslan, 2011). Sosyal medya kullanıcılara bilgi ve düşünce paylaşma fırsatı sunan, çevrimiçi araçlar ve web siteleri için kullanılan bir terimdir (Sayımer, 2008). Sosyal medya adında medya olmasına rağmen geleneksel medyadan farklıdır. En önemli farklılık herhangi bir kişinin sosyal medya içeriği oluşturabilmesi, yorum yapabilmesi ve katkıda bulunabilmesidir (Scott, 2010). Sosyal ağ siteleri kullanıcıların kişisel bilgileri (profil), bloglar ve tartışma listeleri gibi içerikleri etkileşimli bir şekilde arkadaşlarıyla paylaşabileceği internet siteleridir (Yağmurlu, 2011).

Teknolojik gelişmeler ve sosyal değişimlerle birlikte, çevrimiçi flört uygulamaları ortaya çıkmış ve insanların romantik ilişkiler arama ve geliştirme şeklinde köklü değişiklikler meydana gelmiştir. Bu uygulamalar ortak ilgi alanlarına, coğrafi yakınlığa ve kişisel tercihlere dayalı bağlantıları kolaylaştırmak amacıyla tasarlanmış ve herkes tarafından erişilebilir hale gelmiştir. Bu platformların çekiciliği sadece kullanım kolaylığı ile sınırlı değildir, aynı zamanda geleneksel sınırları aşma kapasitesi ile de ilişkilendirilmektedir, böylece insanlar farklı bağlamlarda sanal ilişkiler kurabilmektedir.

Çevrimiçi flört uygulamaları (ÇİFU) içinde öne çıkan bir alt kategori, kullanıcı deneyimini tamamen değiştiren bir tasarım yeniliği olan kaydırma tabanlı ara yüzlerdir. Özellikle Tinder, Bumble, OkCupid gibi platformlar tarafından popüler hale getirilen bu kaydırma yaklaşımı, kullanıcıların potansiyel eşleşmeleri hızlı ve kolay bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olmaktadır. Kullanıcılar basit kaydırma hareketleriyle ilk izlenimlerine dayalı kararlar vermekte ve ilişki arayışı, benzersiz ve neredeyse oyun gibi bir deneyim halini almaktadır. Ancak çevrimiçi flört uygulamalarının ve benzer kaydırma tabanlı uygulamaların yükselişi yeni sosyal etkileşim yolları sunarken aynı zamanda psikolojik sağlık üzerindeki potansiyel etkileri üzerine tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Bu platformlar sosyal bağlantıları

kolaylaştırma avantajına sahiptir, ancak kullanıcıların ruhsal sağılığı üzerindeki etkileri hakkında soruları gündeme getirmektedir.

Günümüzde teknolojik gelişmeler ve sosyal dinamikler romantik ilişkilerin şekil ve dinamiklerini değıştirmekte ve bu değışime yanıt olarak yeni iletişim platformları ortaya çıkarmaktadır. Özellikle çevrimiçi flört uygulamaları potansiyel romantik partnerlerle internet üzerinden tanışma ve bağlantı kurma sürecini kolaylaştıran dijital platformlardır. Bu uygulamalar kullanıcılara sanal bir ortamda profil oluşturma, diğerkullanıcıların profillerini inceleme ve ilgi duydukları kişilerle iletişim kurma fırsatı sunmaktadır. Kullanıcılar genellikle yaşları, konumları, ilgi alanları, hobileri ve fotoğrafları gibi kişisel bilgileri paylaşarak profillerini oluştururlar. Bazı uygulamalar kullanıcıların kişiliklerini kısa biyografilerle ifade etmelerine de izin vermektedir. ÇİFU, kullanıcıları belirli kriterlere göre eşleştirmek için çeşitli algoritmalar ve mekanizmalar kullanır. Bu kriterler kullanıcı tercihleri, coğrafi konum ve ortak ilgi alanları gibi faktörleri içermektedir. Kullanıcılara bu kriterlere göre potansiyel eşleşmelerin bir listesi sunulur. Kullanıcılar eşleşirlerse uygulama içi mesajlaşma veya sohbet özellikleri aracılığıyla birbirleriyle iletişim kurabilmektedirler. Bu yüz yüze buluşmadan önce birbirlerini daha iyi tanımalarına olanak tanımaktadır. Tinder, Bumble gibi bazı flört uygulamaları kaydırma tabanlı bir ara yüz kullanır. Kullanıcılara bir dizi kullanıcı profili gösterilir ve kullanıcılar birisine ilgi duyarlarsa sağa, ilgi duymazlarsa sola kaydırabilirler. İki kullanıcı da birbirlerinin profilini sağa kaydırırsa bu bir "eşleşme" olarak kabul edilir ve iletişim kurabilirler. Farklı ilgi alanlarına, tercihlere ve demografik özelliklere hitap eden birçok çevrimiçi flört uygulaması bulunmaktadır. Bazı uygulamalar din, etnik köken, meslek veya yaşam tarzı gibi belirli alanlara odaklanır. Ayrıca coğrafi konum teknolojisini kullanarak yakın kullanıcıları birbirine bağlamak için bu özelliğı kullanır. Modern flört uygulamaları kullanıcıların uygulama içi video ve ses özelliklerini kullanarak sanal randevulara veya görüntülü görüşmelere katılmasına olanak tanımaktadır. ÇİFU, kullanıcıların güvenli ve olumlu bir deneyim yaşamalarını sağlamak için genellikle raporlama ve engelleme özellikleri gibi güvenlik önlemleri sunmaktadır. Bu uygulamalar sıradan buluşmalardan ciddi ilişkilere kadar farklı türde ilişkiler arayan birçok kullanıcının ilgisini çekmektedir. Bu uygulamalar romantik ilişkilere yaklaşımımızı etkileyen önemli bir faktör haline gelmiş ve modern flört kültürünün vazgeçilmez bir parçası olmuştur (Yağmurlu, 2011).

ÇİFU'nun potansiyel partnerlerle tanışmak için uygun yollar sunarken, aynı zamanda zorlukları ve dikkate alınması gereken noktaları da beraberinde getirdiğini unutmamak

önemlidir. Bunlar arasında beklentileri yönetmek, reddedilmeyle baş etmek, yüz yüze buluşurken güvenliği sağlamak ve ruhsal sağlık üzerindeki potansiyel etkisine dikkat etmek yer alabilir. Genel olarak ÇİFU'nun bireylerin bağlantı kurması, iletişim kurması ve potansiyel olarak anlamlı ilişkiler kurması için dijital bir platform sağlayarak flört ortamını dönüştürdüğü belirtilebilir.

Birçok kültürde ilk buluşma romantik olarak birbirleriyle ilgilenen kişilerin bir araya gelerek kişisel bilgilerini paylaştığı bir buluşmayı ifade etmektedir. Kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle başkalarıyla bağlantı kurma yolları çeşitlenmiştir. Potansiyel bir eş arayışı için ilk reklam metinleri 17. yüzyılın sonlarından itibaren gazetelere konulmuştur. Teknoloji ilerledikçe aşk veya arkadaşlık arayanlar, telsizler aracılığıyla arayışlarını sürdürmüş veya televizyon metin sayfalarında reklamlar oluşturmuşlardır. Ülkemizde de genellikle müzik yayını yapan kanalların alt yazı metinleri, gazete ilanları kullanılmıştır. Teknolojinin ilerlemesiyle bu metinlere fotoğraflar eklenmiş ve görsel, fiziksel görünüm yazılı açıklamaların yerini almıştır. İnternet üzerinden randevulaşma 1995 yılında Match.com'un başlamasıyla yaygınlaşmıştır (Yağmurlu, 2011).

ÇİFU'da kullanıcılar kendileri hakkında çeşitli bilgileri paylaşarak bir profil oluştururlar. Bu bilgiler arasında eğitim seviyesi, yaş, kilo, hobiler ve ilgi alanları bulunur. Ayrıca, kullanıcılar genellikle ilgi duydukları cinsiyeti de belirtirler. Bu uygulamalar telefonun konum bilgisini kullanarak kullanıcılara yakınlarındaki potansiyel eş adaylarını gösterirler. Diğer bazı flört uygulamalarında ise kullanıcılar belirli soruları yanıtlarak bir profil oluştururlar ve uygulama, benzer yanıtlar veren diğer kullanıcıları bu profillerle eşleştirir. Ya da bazı flört uygulamalarında eşleşme olmaksızın kişiler seçtiği kişilere yazabilmektedirler.

Yaşanılan yerin yakınlığı flört uygulamalarında ilişki veya flört için tercih yapılırken önemli bir rol oynamaktadır. Bu bilgi seçilen kişilerin özellikleri hakkında güven duyulmasına yardımcı olur ve uygulama kullanıcıları arasındaki mesafe hissini azaltır. Araştırmalar konum verisinin kullanımının, kullanıcıların birbirlerine daha yakın hissetmelerine ve daha rahat iletişim kurmalarına olanak sağladığını göstermektedir (Aydoğan, 2020). Flört uygulamalarını kullanmanın amaçları kişiden kişiye değişebilmektedir. Spira (2014) bazı insanların bu uygulamaları uzun vadeli romantik ilişki fırsatları için kullandığını, diğerlerinin ise kısa süreli cinsel ilişkiler için tercih ettiğini belirtmiştir. Ayrıca, bazı araştırmalar, bu uygulamaların kullanıcılarının sıklıkla fiziksel görünümlere odaklandığını, duygusal açıdan uyumlu bir partner bulma konusuna daha az önem verdiklerini göstermektedir.

Mobil flört uygulamaları kullanılmadan önce insanların romantik ilişki kuracakları kişilerle tanışma fırsatları oldukça sınırlıydı. Önceden insanlar genellikle okul, iş veya sosyal çevrelerinde tanıştıkları kişiler arasından seçim yapmaktaydı. Ancak mobil uygulamaların ortaya çıkmasıyla birlikte insanlar istedikleri kadar çok kişinin fotoğraflarına ve ayrıntılı profillerine erişebilir hale gelmiştir. Bu profillere göz gezdirmek ve bir kişiyi beğenip veya beğenmeme seçeneği kullanmak iletişim kurma sürecini tamamen kişiselleştirmelerine olanak tanımıştır. Bu tür uygulamalar insanları hızlı kararlar almaya yöneltmiş ve bu hızlı kararların insanların davranışları üzerinde ne tür etkiler yarattığını anlamak önemli bir konu haline gelmiştir (Carpenter ve McEwan, 2016).

1.2. Cinsel Flört Şiddeti

Cinsel flört şiddeti kişilerin romantik veya cinsel ilişkileri bağlamında ortaya çıkmaktadır. Maruz kalanın kişisel sınırlarını ihlal eden, zayıf noktalarından yararlanan ve kişiye duygusal, psikolojik veya fiziksel zarar veren bir dizi zararlı davranışı içermektedir. Şiddetin bu biçimi rıza, saygı ve özerklik ilkelerini zedeleyerek şiddetin çeşitli boyutlarını anlamayı önemli kılmaktadır (Ackard ve ark., 2003).

Bir kişinin partnerini açık veya örtülü bir şekilde cinsel eylemlere zorladığı rıza dışı cinsel faaliyetler cinsel flört şiddetinin önemli bir kısmıdır. Zorlama, partneri cinsel eyleme katılmaya zorlamak için manipülasyon, tehdit veya baskı kullanılmasını içermektedir. Bu partnerin özerkliğini geçersiz kılmak için duygusal manipülasyonu, korkutmayı veya şantajı içerebilir. Cinsel Taciz, bir kişiye karşı istenmeyen davranışlar, konuşmalar veya cinsel nitelikli hareketlerle rahatsız edici veya düşmanca bir ortam yaratmayı içeren her türlü davranıştır. Teknolojinin kullanımıyla gerçekleştirilen cinsel şiddet siber zorbalık, izni olmadan kişinin müstahcen video, fotoğraf veya yazışmalarını paylaşma ve dijital platformları kullanarak bir partneri taciz etme veya korkutma olarak ifade edilebilir.

Cinsel flört şiddeti kişilerin zihinsel, duygusal ve fiziksel sağlığı üzerinde derin ve kalıcı etkiler yaratabilmektedir. Anksiyete bozuklukları, utanç, suçluluk, kaygı, depresyon, cinsel işlev bozuklukları ve travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) başta olmak üzere pek çok bozukluk ortaya çıkabilmektedir. Bu etkiler genellikle istismar içeren ilişkinin süresinin ötesine geçerek gelecekteki ilişkileri ve genel psikolojik sağlığı da etkilemektedir.

Cinsel flört şiddetine neden olan risk faktörleri arasında ilişkilerdeki güç dengesizlikleri, sağlıklı ilişki dinamikleri hakkında farkındalık eksikliği, saldırgan davranışların toplumsal olarak normalleşmesi ve kişisel travma veya şiddet geçmişi yer alabilir. Dijital çağ çevrimiçi

ve çevrimdışı etkileşimler arasındaki bulanık çizgiler ve teknoloji yoluyla istismar potansiyeli gibi ek karmaşıklıkları da beraberinde getirmektedir.

Şiddet Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından kasıtlı olarak kişinin kendisine, başkasına, bir topluluğa veya gruba uygulanan fiziksel güç olarak tanımlanır ve bu durum ölümlere, yaralanmalara, psikolojik hasara yol açabilmektedir. DSÖ verilerine göre 15-44 yaş aralığındaki bir milyonun üzerinde kişi şiddet nedeniyle hayatını kaybetmiş ve daha fazlası ölümcül olmayan yaralanmalara maruz kalmıştır. Son zamanlarda önemli bir ruh sağlığı riski haline gelen bir şiddet türü ise flört şiddetidir. Flört, kültüre ve çevresel etkenlere bağlı olarak değişebilmektedir ve eş seçimi sürecinde tercih edilen bir aktivite olarak kabul edilirken, aynı zamanda gençler ve yetişkinler arasında popüler bir boş zaman etkinliği haline gelmiştir. Flört şiddeti, romantik ilişkiler içindeki bir şiddet türüdür ve oldukça yaygındır. İlişkiler içerisinde kişiler fiziksel, cinsel, duygusal, psikolojik, dijital ve ekonomik açıdan flört şiddetine maruz kalabilmektedirler.

Romantik ilişkilerde yaşanan şiddet bireyler üzerinde olumsuz etkilere yol açabilir. Bu etkiler hem kısa dönemde meydana gelen yaralanma ve ölüm gibi acil sonuçları hem de uzun dönemde ortaya çıkan daha geniş etkileri içerebilmektedir (Avşar Baldan ve Akış, 2017). Uzun dönem etkileri flört şiddetine maruz kalan kişilerde bir dizi olumsuz sonuca neden olabilir. Bu sonuçlar arasında düşük yaşam memnuniyeti, yeme bozuklukları, artmış anksiyete ve depresyon seviyeleri, uyku sorunları, intihar düşünceleri gibi psikolojik sorunlar, mide, kas ve baş ağrıları, düşük özsaygı, sosyal, ekonomik ve eğitimle ilgili birçok alanda kötüleşme yer almaktadır (Çakır Koçak ve Öztürk Can, 2019).

Şiddet psikolojik, fiziksel ve cinsel şiddet şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Ancak bu şiddet türleri arasındaki sınırlar net bir şekilde belirlenmemiştir ve sıklıkla birbirleriyle iç içe geçmektedir. Yani bir kişi herhangi bir şiddet türüne maruz kaldığında diğer şiddet türlerine yönelik risk de artmaktadır.

Cinsel şiddet flört ilişkilerinde en ciddi sonuçlara yol açan şiddet türlerinden biridir. Genel olarak cinsel şiddet bir kişinin istemediği bir zamanda veya istemediği bir şekilde cinsel ilişkiye zorlanması, kürtaja zorlanması, sözlü veya yazılı olarak cinsel içerikli davranışlar sergileyerek partnerini rahatsız etme, korunmasız cinsel ilişkiye zorlama, doğum kontrolü konusunda baskı yapma gibi davranışları içermektedir. Romantik ilişkilerde görülen cinsel şiddet bir kişinin partnerini cinsel ilişkiye veya yakınlığa zorlama çabası ve partnerin hayır cevabını kabul etmeme eğilimi şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Bu durumda kişi sadece hayır

cevabını kabul etmememle kalmaz, aynı zamanda partnerini evet demeye ikna etmek için hediyeler verme, tatlı sözler söyleme, tehditlerde bulunma, kendisini acındırma gibi yöntemlere başvurabilmektedir.

Flört ilişkisinde partnerler arasında görülen cinsel saldırganlık ve tecavüz davranışları düşünüldüğünde çok daha yaygın bir sorundur. Flört ilişkilerinde yaşanan cinsel şiddet mağduriyeti üzerine üniversite öğrencileri arasında yapılan bir araştırmada, flört ilişkisinde olan kadınların %77,6 oranında, erkeklerin ise %57,3 oranında cinsel saldırganlığa maruz kaldığı, kadınların %14,7'sinin ve erkeklerin %7,1'inin de tecavüz davranışına

dahil olduğu bildirilmektedir (Muehlenhard ve Linton, 1987).

Bir partnerin diğerine her türlü kasıtlı saldırganlığı flört şiddeti olarak ele alınmaktadır. Flört şiddeti fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet olarak üçe ayrılır. Bu farklı şiddet türleri çoğunlukla birbirleriyle ilişkilidir ve sıklıkla bir arada görülmektedir (Pozueco vd., 2013; Stets ve Henderson, 1991).

113 çalışmanın değerlendirildiği bir metaanaliz çalışmasında erkeklerin %7,7- 40,3'ünün; kadınların ise %3,8- 41,9'unun fiziksel şiddete başvurduğu bildirilmektedir. Maruz kalınan fiziksel şiddetteki değişkenlik erkeklerde %0,4 ile %53,7, kadınlarda ise %1,2 ile %41,2 arasında değişmekle birlikte, bu oran kadınlar ve erkekler için birleştirilmiş verilerde %77,8'e yükselmiştir (Smith vd., 2003). Psikolojik şiddete başvurma oranları ise erkeklerde %4,3 ile %95,3, kadınlarda ise %4,2 ile %97 arasındadır. Maruz kalınan psikolojik şiddetin açısından ise oranlar erkeklerde %8,5 ile %94,5; kadınlarda ise %9,3 ile %95,5 arasında değişmektedir. Son olarak, erkekler tarafından uygulanan cinsel şiddetin yaygınlığı %2,6 ile %58,8 arasında, kadınlar tarafından uygulanan ise %1,2 ile %40,1 arasında değişmektedir; Erkeklerin maruz kaldığı cinsel şiddet yaygınlığı %0,1 ile %54,2 arasında, kadınlarda ise %1,2 ile %64,6 arasında bulunmuştur. Cinsiyet ayrımı yapılmadığında cinsel şiddet oranı yüzde 79,2'ye yükselmiştir.

Fiziksel ve cinsel flört şiddetinin gençler arasında yaygın olduğu gözlemlenmektedir. Araştırmalar fiziksel flört şiddetine maruziyetin gençler arasında %20'ye varan oranlara ulaştığını göstermektedir. Cinsel flört şiddeti için ise bu oranın %10 ile %60 arasında olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur (Wincentak vd., 2017; Vagi vd., 2015). Araştırmalar cinsel ve fiziksel flört şiddeti ile uzun ve kısa vadeli olumsuz sonuçlar arasında önemli ilişkiler göstermektedir. Bunlar arasında depresyon, intihar eğilimi, antisosyal

davranışlar, madde kullanımı, tıbbi yardım gerektirecek yaralanmalar ve ölüm sayılabilir (Exner-Cortens vd., 2013; Roberts ve Klein, 2003)

Ergenlik ve genç yetişkinlik döneminde, yaklaşık her üç erkekten birinin (%36), kadınların ise %44- 88'inin flört şiddeti mağduru olduğu belirtilmektedir (Smith vd., 2003; Halpern vd., 2009). Araştırmalar, kadınlar arasında fiziksel ve/veya cinsel flört şiddetine maruz kalmanın, ergenlik döneminde depresyon (Slashinski vd., 2003; Ackard vd., 2007), anksiyete bozukluğu (Callahan vd., 2003) intihar düşünceleri ve girişimleri (Ackard vd., 2007; Coker vd., 2000; Ackard vd., 2002), sigara, alkol ve uyuşturucu kullanımı (Slashinski vd., 2003; Ackard vd., 2007; Silverman vd., 2001, Margolin vd., 2013), yeme bozuklukları (Silverman vd., 2001; Margolin vd., 2013; Ackard vd., 2002), cinsel yolla bulaşan hastalıklara yakalanma (Decker vd., 2005; Wingood vd., 2001) yaşam kalitesinin düşmesi (Coker vd., 2000) gibi durumlarla ilişkili olduğunu bildirmektedir. Ergenlik döneminde fiziksel veya cinsel flört şiddetine maruz kalan erkeklerin yüksek oranda yeme bozuklukları (Ackard vd., 2003; Ackard vd., 2007), anksiyete ve depresyon (Ackard vd., 2003; Callahan vd., 2003), intihar düşünceleri ve girişimleri, sigara, alkol ve uyuşturucu kullanımı (Ackard vd., 2003; Ackard vd., 2007; Margolin vd., 2013) gibi sorunlarla karşı karşıya kaldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca, ergenlik çağında yaşanan fiziksel ve duygusal flört şiddeti, kaygıyı ve depresyonu hem kadınlar hem de erkekler için artırmaktadır (Holt ve Espelage, 2005).

1.3. Çevrimiçi Flört Şiddeti

Günümüz flört ilişkilerinde en sık karşılaşılan şiddet türlerinden biri de çevrimiçi şiddettir. Romantik ilişkide bulunan partnerlerden birinin diğer partneri, mesaj, e-mail, telefon araması gibi teknoloji veya çeşitli sosyal medya programları aracılığı ile taciz, takip veya kontrol etmesi şeklinde ortaya çıkan davranışlar çevrimiçi flört şiddeti olarak tanımlanmaktadır (Zweig vd., 2013).

Flört ilişkilerinde dijital flört şiddetine örnek olarak verilebilecek davranışlar arasında, partneri sürekli aramak ve mesaj göndermek, konum bilgisi istemek, tehdit etmek, sosyal medya şifrelerini öğrenmek için baskı yapmak, partnerin sosyal medya fotoğraflarına hakaret içerikli yorumlar yazmak ve izinsiz olarak partnerin telefonunu incelemek gibi davranışlar bulunmaktadır (Öztürk, 2017). Bunun yanı sıra, partneri ortak sosyal medya hesapları açmaya zorlama, sürekli olarak partnerin son görülme saatine bakma, birlikte çekilen fotoğrafları zorla paylaşmaya çalışma, partnerin sosyal medya arkadaşlarını inceleme ve istenmeyen

kişileri çıkartması için baskı yapma, hatta partnerden çıplak fotoğraflarını isteme gibi davranışlar da çevrimiçi flört şiddeti olarak kabul edilmektedir (Kaplan, 2020).

Dijital şiddeti daha tehlikeli hale getiren bazı faktörler bulunmaktadır. Bunlar arasında, kişilerin kolayca ulaşılabilir olmaları nedeniyle şiddet davranışlarının kolayca gerçekleştirilebilmesi, içeriklerin kopyalanabilir olması, dijital platformlarda silinmeden kalabilmesi ve birçok kişinin bu içeriklere kolayca erişebilmesi yer almaktadır (Öztürk, 2017). Yani teknoloji, romantik ilişkilerde iletişimi kolaylaştırdığı gibi, aynı zamanda şiddetin çevrimiçi ve çevrimdışı dünyada da yer almasına yol açabilmektedir (Melandar, 2010).

Özellikle genç yetişkinlik döneminde teknoloji ilişkileri kurma, bilgi paylaşma ve iletişimde kalma konularında sıkça kullanılan bir araç haline gelmiştir (Harrison ve Gilmore, 2012). Ancak romantik ilişkilerde teknolojinin kötüye kullanılması dijital şiddetin yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Üniversite öğrencileri arasında sıkça teknoloji kullanılması romantik ilişkiler içinde partnerlerin dijital şiddete maruz kalma riskini artırmaktadır ve bu tür şiddete karşı etkili bir koruma önlemi bulunmamaktadır. Bu nedenle fail tarafından hedef olarak görülen partnerler risk altında bulunmaktadır (Marganski ve Melander, 2015). Duerksen ve Woodin (2019) tarafından yapılan bir araştırmada 17-25 yaş aralığındaki genç yetişkinler arasında yapılan romantik ilişkilerdeki siber flört şiddeti incelemesinde, katılımcıların %62,5'inin partnerlerinden hem kişisel hem de dijital iletişim yoluyla flört şiddeti gördüğü bildirilmektedir.

Gençler yetişkinlere göre interneti daha yoğun bir şekilde kullanmakta ve zamanlarının büyük bir kısmını çevrimiçi iletişim araçları olan web siteleri ve sosyal medya platformları üzerinde geçirmektedir (Subrahmanyam ve Greenfield, 2008). Araştırmalar internetin gençler için romantik ve cinsel deneyimlerinin önemli bir parçası haline geldiğini göstermektedir (Blunt-Vinti vd., 2016; Mishna vd., 2009). Bununla birlikte çevrimiçi dünyanın taşınabilir doğası nedeniyle bu eğilimin daha da artacağı öngörülmektedir (Spielhofer, 2010). ABD'de yapılan bir araştırma, gençler arasında internet üzerinde cinsel taciz sıklığının yaklaşık %20 civarında olduğunu ortaya koymuştur (Finkelhor vd., 2000).

İnternet teknolojilerinin kullanımı bazı insanlar için mağduriyet riskini artırabilmektedir (Marganski ve Melander, 2015). Özellikle çevrimiçi flört yoluyla gerçekleşen cinsel istismarlar hakkında yapılan araştırmalar sınırlıdır ve bu, çevrimiçi cinsel şiddeti incelemeyi zorlaştırmaktadır. Birleşik Krallık Ulusal Suç Teşkilatı'nın (NCA) bir raporuna göre,

çevrimiçi flörtlere dayalı cinsel şiddet ihbarlarının sayısında önemli bir artış gözlemlenmiştir (NCA, 2016). İnsanlar bazen çevrimiçi etkileşimlerde tanıştıkları kişilere çok hızlı güvenebilmekte ve bu da kişisel bilgilerin paylaşılmasına yol açabilmektedir. Çevrimiçi flörtün sonunda yüz yüze buluşmaya dönüşmesi anlaşılabilir bir durumdur. Ancak, dikkatli olunmazsa bu ilerleme risk oluşturabilmektedir. Cinsel açıdan zorlayıcı kişiler, bu tür fırsatları cinsel saldırılarda bulunmak için kullanabilmektedirler.

Flört uygulamaları insanlara yeni arkadaşlarla ve potansiyel cinsel partnerlerle tanışma konusunda daha uygun ve erişilebilir bir seçenek sunmaktadır (Holloway vd., 2014). Bu tür uygulamaların dışındaki çevrimiçi flört platformları, web siteleri ve sohbet odaları ise daha az kullanışlı ve ulaşılabilir olabilmektedir. Bunun bir nedeni, akıllı telefon flört uygulamalarının kullanıcılarına GPS yardımıyla yakın çevrelerindeki insanları bulma ve gerçek hayatta buluşmaları daha kolay düzenleme fırsatı sunmasıdır. Bir diğer neden, akıllı telefon sahiplerinin cihazlarını her zaman yanlarında taşımalarıdır, bu da flört uygulamalarını kullanıcılarına her an her yerden erişim sağlamaktadır. Son olarak, flört uygulamalarını indirmek genellikle ücretsizken, geleneksel flört web siteleri genellikle abonelik ücreti gerektirmektedir. Flört uygulamalarını kullanan kişilerin son bir ay, üç ay ve hayatları boyunca kullanmayanlara göre daha fazla cinsel partnerle ilişkisi olduğu belirtilmektedir (Lehmiller ve Ioerger, 2014). Flört uygulamalarını kullananlar arasında korunmasız cinsel ilişki oranının %46,4 olduğu (Rendina vd., 2014) ve flört uygulamalarını kullananların %48'inin cinsel ilişki öncesinde alkol veya yasa dışı uyuşturucu kullanabildiği bildirilmektedir (Landovitz vd, 2013). Flack ve ark.'nın yaptığı bir araştırmada online flört uygulamaları aracılığıyla gerçekleşen cinsel ilişkilerin %88,8'inin rıza dışı gerçekleştiği bulunmuştur (Flack vd., 2007). Saldırganların, çevrimiçi üyelerin kullanıcı profillerini tarayarak savunmasız kişileri hedef alma ve onları cinsel faaliyetlere zorlama eğiliminde olduğu bildirilmektedir (Malesky, 2007). Bu nedenle, flört uygulamalarını kullanmanın, cinsel istismar failleri için potansiyel mağdurların güvenini kazanmak için bir fırsat sunduğu söylenebilir.

1.4. Depresyon

Depresyon, iki haftalık dönem boyunca en az biri çökkün duygudurum ya da ilgisini yitirme/zevk alamama belirtilerinden biri olmak üzere çökkün duygudurum, ilgi kaybı/zevk alamama, bütün ya da neredeyse bütün etkinliklere karşı ilgide belirgin azalma, çok kilo verme ya da alma, uykusuzluk çekme ya da aşırı uyuma, psikomotor ajitasyon ya da

retardasyon, enerji düşüklüğü, değersizlik düşünceleri ya da uygunsuz suçluluk duyguları, düşünmekte veya odaklanmakta güçlük çekme, ölüm düşünceleri belirtilerinden beşi veya daha fazlasının görülmesi beklenmektedir (Cesur vd., 2019).

ÇİFU kullanımı ile duygudurum bozuklukları arasındaki ilişkiyi inceleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bununla birlikte, duygudurum ile sosyal medya kullanımı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar mevcuttur. Şu ana kadar, sosyal medyanın psikolojik etkilerini inceleyen araştırmalar çelişkili sonuçlar sunmaktadır. Bir çalışma, sosyal medya kullanım sıklığının artmasıyla depresyon riski arasında pozitif bir ilişki bulmuştur (Lin vd., 2016). Sosyal medya kullanımının depresyon riskini arttırmadığını da bildiren araştırmalar mevcuttur (Berryman vd., 2018; Davila, 2012). Problemlili Facebook kullanımı diye bir tanımlama yapılmıştır. Bu tanım kumar bağımlılığına benzer bağımlılık özellikleri içeren Facebook kullanımını ifade etmektedir. Problemlili Facebook kullanımının artan depresif belirtiler ile ilişkili olduğu belirtilmektedir (Marino vd., 2018; Shensa vd., 2017).

Yoon ve arkadaşlarının yaptığı bir meta-analiz, toplamda sosyal medyada geçirilen süre ve kullanım sıklığı ile daha yüksek depresyon düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur (Yoon vd., 2019). Bu analiz ayrıca, sosyal medyada yapılan sosyal karşılaştırmaların, genel kullanım düzeyinden daha fazla depresyon düzeyleri ile ilişkili olduğunu bildirmektedir (Yoon vd., 2019). Bu, sosyal medyanın ruhsal sağlık üzerindeki etkisinin bir olası aracısı olabilir ve aynı zamanda ÇİFU'ların yoğun kullanılmasında da görülebilecek bir etkidir. Sosyal medya kullanımı ile ruhsal sağlık ilişkisini inceleyen araştırmalar, uygulamaların ve web sitelerinin nasıl kullanıldığının kullanım sıklığı veya harcanan zamanından daha önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Strubel ve Petrie, ÇİFU'nun kullanıcıları savunmasız bir konuma yerleştirdiğini, kişileri anında tatmin olma veya reddedilme ikilemi içinde bıraktığını savunmaktadır (Strubel ve Petrie, 2017). Ayrıca, Sumter ve arkadaşları, yetişkinlerde Tinder kullanımının onay arama ihtiyacı yoğun olan kişileri başkalarının kabul veya reddine karşı daha savunmasız kıldığını söylemektedir (Sumter vd, 2017). Sosyal anksiyete ve depresyon birlikteliği görülen kişiler negatif değerlendirilme veya reddedilme endişesi nedeniyle yakınlık kurmaktan kaçınabilirler. Ayrıca, depresyonla ilişkilendirilen anhedoni, flört partnerleriyle sosyal etkinliklerde bulunmayı zorlaştırabilmektedir. Bu nedenlerle mobil flört uygulamaları sosyal anksiyete veya depresyon düzeyleri yüksek bireyler için çekici olabilir. Bu konudaki çalışmalar az olsa da ÇİFU kullanımının bu grup üzerinde reddedilme sonrası özsaygıyı negatif etkileyebileceği de belirtilmektedir (Lenton-Brym vd., 2020).

Çevrimiçi platformlar, mesajlaşma siteleri ve sosyal medya ağları kullanıcılarını saldırganlarla karşılaştırabildiği için sosyal sıkıntılara yol açabilmektedir (Flynn vd., 2019). Bu çevrimiçi platformlar anonimlik ve teknolojik engeller nedeniyle saldırganları tahmin etmeyi zorlaştırabilmektedir. Bir çevrimiçi mağduriyet araştırması katılımcıların çoğunun hayatlarının belirli bir döneminde iftira, açığa vurma, taklit, cinsel taciz ve siber takip gibi mağduriyetleri deneyimlediğini göstermektedir. Bu çalışmada, katılımcıların %68,3'ü, çevrimiçi cinsel taciz bildirmektedir. Ciddi çevrimiçi mağduriyet özellikle iftira, günlük yaşamda daha fazla sıkıntı, nörotisizm ve stresle ilişkilendirilmektedir (Stauder-Muller vd., 2012). Çevrimiçi zorbalık ve siber takip, çevrimiçi kullanıcıların ruhsal sağlığı için kaygı yaratmaktadır. Bu tür olaylar genellikle cinsel olmayan mağduriyetler olarak ele alınsa da, yeni teknoloji unsurları insanları incitmek veya taciz etmek için kullanılmaktadır. Bir araştırma, düşük özsaygıya sahip çevrimiçi kullanıcıların siber zorbalık mağduriyeti yaşama olasılığının daha yüksek olduğunu bulmuştur (Brewer ve Kerslake, 2015). Farklı araştırmalar, çevrimiçi mağduriyetin artmış yalnızlık, düşük özsaygı, anksiyete, paranoya ve depresyon ile ilişkilendirildiğini göstermiştir (Cowie, 2013).

Yetişkinlerin cinsel şiddet deneyimleri, uzun süreli fiziksel ve ruhsal sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Rape, Abuse, and Incest National Network (RAINN) istatistiklerine göre her yıl 400.000'den fazla cinsel şiddet mağduru bulunmaktadır. Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (CDC), kadınların %19,3'ünün ve erkeklerin %1,7'sinin yaşamları boyunca tecavüze uğradığını bulmuştur (Breiding vd., 2014). Daha önce de belirtildiği gibi, teknoloji destekli cinsel şiddet konusunda kadınlar daha fazla etkilenmektedir. Yıllık olarak, çevrimdışı cinsel şiddet istatistikleri de kadınlar için daha yüksektir. RAINN'e göre, tecavüz kurbanlarının %90'ı kadındır. Amerikan kadınlarının 6'sı tamamlanan veya denenen cinsel şiddetin kurbanıdır ve üniversiteye gitmeyen aynı yaş grubundaki kadınlara göre üniversite öğrencisi kadınların cinsel şiddeti deneyimleme olasılığı 3 kat daha yüksektir. Erkekler de cinsel şiddet riski altındadır. RAINN'in istatistikleri, üniversite öğrencisi erkeklerin, üniversite dışındaki yaşlılarına göre cinsel şiddet deneyimleme riskinin 5 kat daha yüksek olduğunu göstermektedir. CDC'nin tahminlerine göre kadınların %27,3'ü ve erkeklerin %10,8'i yaşamları boyunca istenmeyen cinsel temas yaşarken, kadınların %32,1'i ve erkeklerin %13,3'ü temas olmayan istenmeyen cinsel deneyimlerle karşılaşacaktır (Breiding vd., 2014).

Cinsel şiddetin etkileri, travmatik olayın hemen ardından ve/veya aylarca sürebilir. Psikolojik belirtiler, travma sonrası ilk 2-3 haftada en yüksek düzeydedir ve yaklaşık 1 ay sürebilir,

TSSB belirtileri ise 1 yıla kadar devam edebilir (Jina ve Thompson, 2013). RAINN'ın web sitesine göre, en yaygın zihinsel sağlık endişeleri TSSB belirtileri yanı sıra depresyon, anksiyete ve intihar düşüncelerinin belirtileridir. Travmatik deneyim yaşayan genç yetişkinlerde öz saygı, algılanan öz kontrol ve depresyon riski artmaktadır (Echevarria vd., 2023).

1.5. Anksiyete

Anksiyete, kişinin yoğun endişe, korku ve gerilim hissettiği bir psikolojik durumdur. Anksiyete, genellikle gelecekteki belirsiz olaylar veya olumsuz senaryolar hakkında aşırı endişe duyulmasıyla karakterizedir. Bu durum fiziksel semptomlar (örneğin, kalp çarpıntısı, terleme, titreme) ve düşünsel belirtiler (örneğin, sürekli endişeli düşünceler, korku) ile birlikte görülebilmektedir. Anksiyete, günlük yaşamı olumsuz etkileyebilmekte ve uyku sorunları, konsantrasyon zorluğu ve fiziksel sağlık sorunları gibi çeşitli sorunlara yol açabilmektedir. Anksiyete bozukluğu, teşhis edilmesi, değerlendirilmesi ve tedavi edilmesi gereken bir durumdur. Anksiyete, neredeyse her insan tarafından yaygın bir şekilde deneyimlenen bir duygudur. Bu his, belirsizlik duygusu, yaygınlık hisleri ve hoşnutsuzluk hisleri ile karakterizedir.

Çevrimiçi flört etmeye ilişkin anksiyete ile ilgili kişisel faktörleri inceleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalardan biri flört kaygısı düzeyi daha düşük olan kişilerin flört kaygısı daha yüksek olanlara göre çevrimiçi flört sitelerini daha yoğun şekilde kullanma eğiliminde olduklarını bulmuştur (Valkenburg ve Peter, 2007). Flört kaygısı kişinin romantik ilişkilerle veya flört etme süreçleriyle ilgili olarak yaşadığı endişe ve kaygıdır. Bu kaygı, bir kişinin potansiyel bir partnerle etkileşime girmekten veya romantik ilişki kurmaktan çekinmesine veya bu süreçleri olumsuz bir şekilde deneyimlemesine neden olabilmektedir. Flört kaygısı, kişinin özsaygısını, iletişim becerilerini ve ilişki kurma yeteneğini etkileyebilir. Bu tür kaygılar, geçmiş ilişki deneyimleri, öz saygı düzeyi, sosyal beceriler ve kişisel inançlar gibi birçok faktörden etkilenebilmektedir. Ayrıca riskli cinsel davranışlara daha fazla katılan kişilerin çevrimiçi flört uygulamalarına daha fazla katılma olasılıklarının olduğu da bildirilmektedir (Couch ve Liamputtong, 2007).

Dışa dönüklükle sosyal medya kullanımı arasında ilişki olduğu gösterilmektedir (Correa vd., 2010; Ross vd., 2009; Zywnica vd., 2008). Correa ve arkadaşları, dışa dönüklüğün sosyal medya kullanımının en güçlü öngörücüsü olduğunu bildirmektedir (Correa vd., 2010). Dışa dönüklüğü daha yüksek olanların çevrimiçi flört sitelerini daha olası bir şekilde kullanma

eğiliminde olabileceği tahmin edilebilir. Ancak içe dönükler genellikle diğer kişilerle iletişim kurmanın sosyal medya üzerinden daha kolay olduğunu bildirmektedirler (Orr vd., 2009). İçe dönükler ayrıca, sosyal medya sitelerini daha fazla kullanma eğiliminde olduklarını da bildirmektedirler (Orr vd., 2009). Bir başka çalışma (Hamburger ve Ben-Artzi, 2000), dışa dönüklük ile sosyal internet hizmetlerini kullanma arasında anlamlı bir negatif ilişki bulmuştur, ancak bu ilişkinin sadece kadınlar için geçerli olduğunu belirtmektedir. Yani içe dönük kadınların, daha dışa dönük kadınlardan daha fazla çevrimiçi sohbet odalarını kullandıkları ve çevrimiçi tartışma gruplarına katıldıkları belirtilmektedir. Diğer çalışmalar (Amichai-Hamburger vd., 2002; Sheeks ve Birchmeier, 2007), içe dönük kişilerin, kendilerini çevrimiçi platformlarda daha iyi ifade edebileceklerini hissettikleri için sohbet odaları ve diğer bilgisayar destekli iletişim biçimlerine çekildiklerini bulmuşlardır. Bu nedenle, içe dönük kişilerin (dışa dönüklüğü daha düşük olanlar) çevrimiçi flört sitelerine daha fazla ilgi gösterebileceği ve dolayısıyla daha fazla kullanabileceği yönünde alternatif hipotezler öne sürülebilir.

Çevrimiçi tanışma siteleri kullanımını öngören faktörleri inceleyen çalışmalar sınırlıdır. Bu konuda yapılan çalışmalar interneti daha fazla iş için kullanmanın (Kang ve Hoffman, 2011), 30-50 yaş aralığında olmanın (Valkenburg ve Peter, 2007), diğer insanlara olan güvenin daha düşük olmasının (Kang ve Hoffman, 2011), flört kaygısının daha düşük olmasının (Valkenburg ve Peter, 2007) ve reddedilme duyarlılığının daha yüksek olmasının (Blackhart vd., 2014) online tanışma sitelerinin daha fazla kullanılmasını önemli ölçüde öngördüğünü bulmuşlardır.

Reddedilme hassasiyeti reddedilmeyi endişeyle beklemeye, kolayca reddedilmiş gibi algılamaya ve reddedilmeyi abartılı deneyimlemeye bir yatkınlık olarak tanımlanmaktadır (Downey ve Feldman, 1996). Reddedilme hassasiyeti algılanan sosyal reddedilme ile pozitif ilişkilendirilmiştir (Kawamoto vd., 2015) ve reddedilme hassasiyeti olan bireyler belirsiz bir reddedilme geri bildirimi aldıklarında, daha az hassasiyeti olan bireylere göre daha fazla reddedilme hissi bildirmektedirler (Downey ve Feldman, 1996). Ayrıca, Kawamoto ve arkadaşları, reddedilme hassasiyeti olan bireylerin sosyal reddedilme işaretlerine karşı tetikte olduğunu ve savunma tepkisi gösterdiğini bulmuşlardır.

Romantik partnerlerinden reddedilme bekleyen kaygılı bireyler, romantik partner duyarsız davranışlar sergilediğinde bu davranışların zarar verme amaçlı olduğunu düşünme eğiliminde olabilmektedirler (Downey ve Feldman, 1996). Ayrıca romantik ilişkilerde daha fazla anksiyete ve kaçınma bildirmektedirler, romantik partnerleriyle etkileşimde daha negatif

davranmaktadırlar (Hafen vd., 2014). Reddedilme hassasiyeti ilişki tatminsizliği (Downey ve Feldman, 1996) ve ilişkileri sona erdirmeye açısından (Downey vd., 1998) hem erkekler hem de kadınlar için önemli ölçüde öngörücüdür. Reddedilme hassasiyeti daha yüksek olan kişilerin ÇİFU'ya dahil olma olasılıklarının daha yüksek olduğu belirtilebilir, çünkü reddedilme riskini önlemek daha kolay olabilmektedir veya çevrimiçi ortamlarda reddedilme işaretleri yüz yüze buluşma ortamlarına göre daha az belirgin olabilmektedir.

Çevrimiçi tanışma sitelerinin veya uygulamalarının kullanıcıları, çevrimiçi tanışma profillerini oluştururken ve çevrimiçi tanışma siteleri veya uygulamaları aracılığıyla muhtemel romantik partnerlerle iletişim kurarken, diğer insanlara hangi yönlerini göstermek istediklerini seçme şansına sahip oldukları belirtilebilir. Kullanıcılar bu nedenle sadece diğerlerinin görmesini istedikleri yönlerini sunabilmektedirler, böylelikle diğer kullanıcılar tarafından reddedilme riskini azaltabildikleri ifade edilebilir. Reddedilme hassasiyeti açısından daha yüksek olan bireyler (Amichai-Hamburger vd., 2002), kim olduklarını temsil ettiğine inandıkları yönleri sunma konusunda güçlü bir isteğe sahip olabilmektedirler. Blackhart vd. (2014), reddedilme hassasiyeti ile çevrimiçi tanışma sitesi kullanımı arasında pozitif bir ilişki bulmuşlardır.

1.6. Benlik Saygısı

Benlik saygısı, bir bireyin kendi değerine dair yaptığı öznel değerlendirmeyi ifade etmektedir. Bu kavram, bireyin kendi hakkındaki inançlarını (örneğin, "sevilmiyorum", "iyi şeyleri hak ediyorum") ve zafer, umutsuzluk, gurur ve utanç gibi duygusal durumları içermektedir (Snyder, 2009). Benlik saygısı kişinin kendi hakkındaki düşüncelerini ifade eden benlik kavramından farklıdır, çünkü bireyin kendisi hakkındaki olumlu ve olumsuz değerlendirmelerini ve bu değerlendirmelerin ortaya çıkardığı duygusal tepkileri içerdiği belirtilebilir. Benlik saygısı sürekli bir kişilik özelliği olarak kabul edilebileceği gibi, kısa vadeli bir durum olarak da ele alınabilmektedir (Snyder, 2009).

Benlik saygısı bireyin özüne dair duygu, fikir ve öğretilerini içine alan bir temsildir (Rosenberg, 1986). Benlik saygısı bireyin kendisini başkalarından daha üstün veya daha aşağı gözetmeksizin kendi kendini ele alması sonucunda benliğini kabul etmesiyle ortaya çıkan zevk hali, kişinin kendini başkaları tarafından sevmeye layık görme, beğenilmeye değer görme, kendinden hoş ve tatmin olma ve özüne itimat etme halidir (Seki ve Dilmaç, 2020). Rosenberg'e göre kişi kendi niceliğini ve niteliği saptarken gösterdiği tutum ve tavrın istikameti benlik saygısının gelişimini etkiler (Rosenberg, 1986). İnsanlar kendilerini pozitif

değerlendirdiklerinde benlik saygıları daha yüksek düzeyde olurken, daha negatif değerlendirmeler benlik saygısının düşmesine neden olmaktadır (Korkmaz, 1996). Rosenberg benlik saygısını genellikle kişinin sosyal çevresiyle beraber devam edebilen ve sabit kalmak zorunda olmayan bir sistemin parçası olarak belirtmiştir (Rosenberg, 1986).

Sosyal medya sitelerinin artan sıklıkta kullanımının ve ergenler arasında bu sitelere olan ilginin, düşük özsaygı ve yüksek düzeyde depresif ruh hali ile ilişkilendirilebileceği belirtilmektedir (Blomfield Neira ve Barber 2013).

Strubel ve Petrie'nin (2017) çalışmaları, Tinder kullananların kullanmayanlara göre özellikle beden imajı endişelerinde artış olduğunu ifade etmektedir. Aynı çalışma Tinder kullanmayanlarda yüz ve vücut memnuniyetinin azaldığını da belirtmektedir. Bununla birlikte bu çalışma erkek Tinder kullanıcılarının Tinder kullanmayan kadın ve erkeklere göre önemli ölçüde daha düşük bir öz saygı puanı olduğunu göstermektedir. Strubel ve Petrie (2017), çevrimiçi flört uygulaması Tinder'ın kişisel değer algısı açısından fiziksel görünüm baskısı yaratan bir platform olarak sınıflandırılabilmesine işaret etmektedir. Diğer çalışmaların sonuçları da çevrimiçi tanışma uygulamalarının zihinsel iyilik üzerindeki olumsuz etkisini doğrulamaktadır. Birden fazla çevrimiçi flört uygulamalarının kullanımı ile objeleştirme ve vücut memnuniyetinin düşük düzeyleri arasındaki bir ilişki (Breslow vd., 2020) tanımlanmıştır.

Öz saygı zihinsel iyilik halinin önemli bir bileşeni olarak kabul edilmektedir ve psikolojik işlevleri geliştirmeye ve sürdürmeye katkıda bulunmaktadır (Zeigler-Hill, 2011). Düşük ya da yüksek düzeydeki benlik saygısının yaşamın farklı alanları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu ifade edilebilir. Örneğin, düşük benlik saygısı düzeyleri depresyon, yeme bozuklukları ve bağımlılık davranışları gibi çeşitli zihinsel bozukluklarla ilişkilendirilmektedir. Donnellan vd.'nin (2005) çalışması, düşük öz saygı ile dışsallaştırma sorunları arasında (agresyon, antisosyal davranış ve suç) güçlü bir ilişkinin bulunduğunu göstermektedir.

Çevrimiçi tanışma uygulamaları kullanıcıları sık sık reddedilmeye maruz bırakır. Tyson vd.'nin (2016) çalışmasına göre Tinder gibi bir tanışma uygulamasındaki eşleşmelerin yaklaşık %50'si geri dönüş yapmamaktadır, bu da kullanıcıların benlik saygısında düşüşle sonuçlanabilmektedir.

Çevrimiçi tanışma uygulamaları kullanımı, kullanıcıların kendilerini daha fazla eleştirmelerine neden olmakta ve bu da özsaygı düzeylerinin düşmesine yol açmaktadır.

James'e (2015) göre, kaydırma temelli tanışma uygulamalarını kullanmak bireyleri metalaştırmaktadır ve bu da sürekli olarak diğer kullanıcılarla karşılaştırılmaya ve eleştiriye neden olmaktadır. Ayrıca, çevrimiçi flört uygulama kullanıcılarının genellikle gerçeklikle uyuşmayan, kendilerinin en iyi versiyonunu sunmaya çalışan bir çevrimiçi kimlik geliştirdiği gözlemlenmiştir (Ranzini ve Lutz, 2017). İdealize bir çevrimiçi tanışma kimliği oluşturmak ideal benlik ile algılanan benlik arasında fark yaratmaktadır, bu da yüksek düzeyde kaygıya yol açmaktadır. Bu durumun benlik saygısının azalmasına neden olduğu ifade edilmiştir (Strubel ve Petrie, 2017).

Çevrimiçi flört sitelerinin ve uygulamalarının düşük özsaygıya sahip insanlar tarafından kullanıldığı yönündeki yaygın kanı literatür tarafından geniş ölçüde desteklenmemektedir. Birçok çalışma, internet tanışma sitelerini kullananlar ile kullanmayanlar arasında özsaygı açısından herhangi bir fark bulmamıştır (Aretz vd., 2010; Blackhart vd., 2014; Kim vd., 2009).

1.7. Sosyal Görünüş Anksiyetesi

Sosyal anksiyete özellikle başkalarında olumlu bir izlenim bırakma isteği ile ilişkilidir (Weinstein vd., 2015). Diğer yandan, sosyal görünüm kaygısı, fiziksel görünüş nedeniyle başkaları tarafından olumsuz değerlendirilme veya reddedilme korkusu olarak tanımlanan bir tür anksiyete olarak kabul edilmektedir (Hart vd., 2008; Leary vd., 1995). Sosyal görünüş kaygısı yaşayan insanların genellikle vücutları ve görünüşleri hakkında olumsuz bir algıya sahip oldukları (Baltacı vd., 2021; Aslan vd., 2022) ve sıkça beğenmedikleri özelliklerini veya vücut bölgelerini gizlemeye çalıştıkları ifade edilmiştir (Baltacı vd., 2021). Bu kişiler ayrıca kısıtlı ölçüde fiziksel temas kurma eğilimindedirler ve çevrimiçi araçlar ile iletişim kurmayı tercih etmektedirler. Bu durumu çevrimiçi ortamlarda görünüşlerini daha kolay manipüle etme olanağına sahip olmaları ile açıklamak mümkündür (Weinstein vd., 2015). Sosyal görünüş kaygısı, kişinin görülmemek istemesine yol açabilmekte (Doğan vd., 2016) ve görünüşüne dayalı reddedilme korkusu yalnızlık hissini artırabilmektedir (Park, 2007). Ciddi sosyal görünüş kaygısı yaşayan insanların bu kaygıyı önlemek için kendilerini sosyal olarak açığa çıkarmayan iletişimi tercih ettikleri belirtilebilir. Bu nedenle, kendilerini çok fazla açığa çıkarmayan ve çekici bulmadıkları yönlerini örtmelerine izin veren çevrimiçi ortamları kullanımına yönelebilmektedirler (Weinstein vd., 2015).

İnternet her geçen gün daha fazla kullanıcı çekmekte ve birçok insanın günlük aktivitelerinin önemli bir parçası haline gelerek birçok alanı etkilemektedir (Baltacı, 2019). Çevrimiçi

ortamlar birçok türde sosyal karşılaştırmaya ve ideal bir vücut imajı oluşumuna mahal vermektedir. İnsanlar internet üzerinde sosyal görünüş için bir ölçü olarak kabul edilebilecek çok sayıda görüntüye maruz kalmaktadırlar (Baltacı vd., 2021). Bunların birçoğu idealize edilmiştir ve kişinin kilo ve vücut şeklini değiştirme isteği ile ilişkilendirildiği ifade edilebilir (Monro ve Huon, 2005). Görünüşlerinden memnun olmayan insanlar daha fazla stres ve depresyon belirtileri deneyimlemekte oldukları belirtilebilir (Koronczai vd., 2013). İnsanların çevrimiçi ortamlarda kendilerinin en iyi versiyonunu yükledikleri, düzenledikleri ve iyileştirdikleri en çekici fotoğraflarını paylaştıkları ifade edilebilir.

Yalnızlık tüm yaş gruplarında gözlemlenebilen bir durumdur. Kendisini fiziksel olarak daha az çekici gören genç insanlar daha yüksek düzeyde yalnızlık ifade etme eğilimindedirler (Amil ve Bozgeyikli, 2015), artan yalnızlık düzeylerinin ise çevrimiçi ortamlarda geçirilen zamanı etkilediği belirtilebilir (Twenge vd., 2018; O'Day vd., 2021). Yalnızlık düzeyleri sosyal görünüş kaygısı tarafından öngörülmektedir (Caplan, 2007; Singh vd., 2020) ve yalnızlığın yaklaşık %10'u sosyal görünüş kaygısı tarafından açıklanmaktadır (White, 2013).

Sosyal görünüş kaygısı konusundaki cinsiyet farkları konusunda çelişkili bulgular elde edilmiştir, bazı çalışmalar fark bulmazken (Hart vd., 2008; Amil ve Bozgeyikli, 2015), diğerleri kadınların daha yüksek oranda sosyal görünüş kaygısı yaşadığını bildirmişlerdir (Boursier vd., 2020)(Dakanalis vd., 2016; Levinson ve Rodebaugh, 2011), bir çalışma ise erkeklerin sosyal görünüş kaygısı yaşadığını bulmuştur (Sanlier vd, 2018).

Birçok çalışma tarafından gözlemlendiği gibi, kişinin sosyal medyada kendi vücut görüntüsüne daha fazla maruz kalması, genellikle görünüm kaygılarıyla güçlü bir şekilde ilişkilendirilebilen daha fazla sosyal karşılaştırmaya yol açabilmektedir. (Arroyo ve Brunner, 2016; Chae, 2017; Fardouly vd., 2015; Fardouly ve Vartanian, 2015; Manago vd., 2015; McLean vd., 2015; Meier ve Gray, 2014; Trekels vd., 2018). Valkenburg vd. (2006) ile Doğan ve Çolak (2016) tarafından yapılan çalışmalara göre, kişilerin sosyal medya profillerine olumlu geri bildirim aldıklarında görünüm kaygıları azalırken, geri bildirim olumsuz olduğunda artma eğiliminde olmaktadır. Bu bağlamda, Hart, Leary ve Rejeski (2008), sosyal görünüş kaygısını bireyin fiziksel çekiciliği hakkında takıntılı olma ve başkalarının bu konudaki olumsuz değerlendirmelerinden korkma olarak tanımlamıştır. Sosyal ve fiziksel kaygılardan farklı olarak, Hart vd. (1989, 2008) tarafından incelenen sosyal görünüş kaygısı özellikle bireylerin çekicilikleri konusundaki endişeleriyle ilgilidir.

Sosyal görünüş kaygısı yaşayan bireyler doğrudan fiziksel görünüşleri (Cash ve Fleming, 2002; Garcia, 1998) ve başkalarının kendilerini bu konuda nasıl algıladıkları konusunda endişeli olurlar (Leary ve Kowalski, 1995). Her iki cinsiyetin de görünüş kaygısı seviyelerine göre fiziksel çekicilik algılarının benzer olduğu görülmüştür (Garcia, 1998). Ayrıca, sosyal görünüş kaygısı, vücutlarında değişiklikler yaşayan ve vücut görüntülerini paylaşmanın önemli olduğu çevrimiçi ilişkilerde bulunan genç bireyler arasında önemli bir rol oynamaktadır.

Şaşırtıcı bir şekilde sosyal ağlar ile kişilik özellikleri ilişkilerini ele alan araştırmaların sınırlı kaldığı görülmektedir. Narsisizm, Facebook'taki fotoğraflarla öz sunum ile yaygın bir şekilde ilişkilendirilmiştir (Eftekhar vd., 2014; Mehdizadeh, 2010), ancak çevrimiçi flört ile ilişkilendirilen çalışmaların çok sınırlı olduğu görülmektedir (Zerach, 2016). Benzer şekilde düşük benlik saygısı ile Facebook'ta stratejik öz sunum arasındaki ilişki bulunmuş olsa da (Bareket-Bojmel vd., 2016; Mehdizadeh, 2010), araştırmalar yalnızca yüksek benlik saygısı ile flört siteleri kullanımı arasında bir bağlantı kurmuştur (Kim vd., 2009). Kişilik özellikleri ile çevrimiçi flört içindeki izlenim yönetimi arasındaki ilişki dolayısıyla yetersiz olarak kalmıştır.

Cinsiyet, flört sitelerinde izlenim yönetimi ile ilişkisi bakımından daha fazla incelenmiş ve başlıca odak noktası özgünlük üzerinde olmuştur (Ellison vd., 2006; Hancock ve Toma, 2009; Toma vd., 2008). Aldatıcı öz sunum hakkında yapılan çalışmalarında, erkeklerin ve kadınların çevrimiçi ağlarda yanıltıcı beyanda bulunmaları konusunda küçük farklılıklar bulunmuştur. Kadınların fiziksel görünüşleri konusunda daha stratejik olma eğiliminde olduğunu bildiren araştırmalar mevcuttur (Hancock ve Toma, 2009). Öte yandan erkeklerin ilişki durumları (Whitty, 2008) ve ilişki hedefleri (Hall vd., 2010) konusunda daha yanıltıcı beyanlarda bulundukları belirtilmektedir. Çoğu flört sitesinin heteronormatif yapısından kaynaklanan nedenlerle cinsel yönelim ve öz sunum ilişkisini araştıran çalışmalar sınırlı kalmıştır .

BÖLÜM 2: GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. Örneklem

Araştırma için internetten ulaşılabilen web siteleri ve sosyal ağlar aracılığıyla kartopu tekniği ile 92 kişiye ulaşılmıştır. Bir kişi formları tam doldurmadığı için araştırmaya dahil edilememiştir. Toplamda 91 kişi çalışma grubuna alınmıştır. Araştırma örneklemimize en doğru şekilde ulaşabilmek için Türkiye'deki popüler Türkçe web siteleri ve sosyal ağlar seçilmiştir. Seçilen sitelerin moderatörleri ile iletişime geçilerek çalışma hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmanın reklamı, onların onayı doğrultusunda bu sitelere yerleştirilmiştir. Çalışmaya katılmaya gönüllü olan kişiler dahil edilmiştir. Anket formumuz Türkçe olduğu için Türkiye'de yaşayan ve Türkçe konuşan kişiler çalışmaya alınmıştır. Çalışma, araştırmaya katılmayı kabul edenlere internet üzerinden bireysel olarak gönderilen Google form anket uygulaması ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan onam alınmıştır. Araştırmaya katılmadan önce katılımcılara istedikleri zaman çalışmadan ayrılacakları bilgisi verilmiştir.

Kontrol grubuna ulaşmak için başka bir form hazırlanmıştır. Çevrimiçi flört uygulamasını hiç kullanmamış olan 18 yaş ve üzeri kişiler kontrol grubuna alınmıştır. Bu formda çevrimiçi flört uygulaması kullanımı ile ilgili sorulara yer verilmemiştir. Reklamlar iki popüler ulusal web sitesine yerleştirilmiştir. Çevrimiçi flört uygulaması kullanıcıları genç ve eğitimli oldukları için sosyalleşme ve iletişim amaçlı kullanılan ve benzer yaş ve eğitim özelliklerine sahip kullanıcılar tarafından kullanıldığını düşündüğümüz popüler iki site seçilmiştir. Bu sitelerin moderatörlerinin onayı ile kontrol formunun reklamı yapılmıştır. Bu web sayfalarının dili Türkçe'dir. İlanda çalışmanın cinsel pratiklerle ilgili olacağı bilgisi verilmiştir.

Hem çalışma hem de kontrol grubuna gönderilecek online formun ön yüzünde yer alan onam belgesinde, konunun hassasiyeti nedeniyle anketin “cinsel davranış, yaşam ve uygulamalara ilişkin özel sorular içerdiği, soruların rahatsızlık verebileceği vurgulanmış ve anketi istedikleri zaman, hatta doldurduktan sonra bile bırakabileceklerinin altı çizilmiştir.

Çalışma için Kent Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 03.03.2023 tarih ve 2023/2 sayılı etik kurul onayı alınmıştır. Veriler 15.03.2023 ile 01.07.2023 tarihleri arasında toplanmıştır.

2.2. Araştırmaya Dahil Edilme Kriterleri

1. Katılımcının 18 yaşından büyük olması.
2. Katılımcının en az ilkokul mezunu olması.
3. Katılımcının çalışmaya katılmayı kabul etmiş ve gönüllü onam formunu imzalamış olması.

2.3. Çalışmada Kullanılan Gereçler

2.3.1. Sosyodemografik Veri Formu

Katılımcıların sosyodemografik ve klinik özelliklerini değerlendirmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan formda yaş, cinsiyet, cinsel kimlik, medeni durum, eğitim, çalışabilirlik durumu, çevrimiçi flört uygulaması kullanımına yönelik özellikler, eşlik eden hastalıklar araştırılmıştır.

2.3.2. Beck Depresyon Ölçeği

Depresyonda görülen bedensel, duygusal, bilişsel belirtileri ölçen, kendini değerlendirme ölçeğidir. Alınacak en yüksek puan 63'tür ve alınan puanın yüksekliği depresyonun şiddetini gösterir. Depresif belirtilerin şiddetini belirlemek için Beck tarafından geliştirilmiş ve Hisli tarafından Türkçe formunun geçerlilik güvenirlik çalışması yapılmıştır.

2.3.3. Beck Anksiyete Ölçeği

Beck ve ark. (1988) tarafından geliştirilen ölçek bireyin yaşadığı kaygı belirtilerinin yaygınlığını ölçmektedir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması Ulusoy ve ark. (1998) tarafından yapılmıştır. Öz bildirime dayalı olan ölçek, 21 maddeden oluşmakta, her madde 0 ile 3 arasında puanlanmakta ve toplam puan 0 ile 63 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin yaşadığı kaygının şiddetini göstermektedir.

2.3.4. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği

Ölçek Rosenberg tarafından geliştirilmiştir (Rosenberg, 1965). Çoktan seçmeli sorulardan yapılmış 12 alt kategoriden oluşan, 63 maddeli bir öz bildirim ölçeğidir. Alt kategorileri: Benlik saygısı, kendilik kavramı, insanlara güven duyma, depresif duygulanım, hayalperestlik, psikosomatik belirtiler, kişilerarası ilişkilerde tehdit hissetme, tartışmalara katılabilme derecesi, ana-baba ilgisi, babayla ilişki ve psişik izolasyondur. Türkçe geçerlilik ve güvenirliği Çuhadaroglu (1986) tarafından yapılmıştır. Araştırmamızda Rosenberg

Benlik Saygısı Ölçeği'nin "benlik saygısı" alt kategorisi ile ilişkili ilk 10 sorusu kullanılmıştır.

2.3.5. Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği

Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği, Hart ve ark (2008) tarafından kişilerin sosyal görünüş kaygılarını ölçmek amacıyla geliştirmiş ve Doğan (2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Beşli likert tipi bir ölçektir. Toplamda 16 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınacak toplam puan 16 ile 80 arasında olup, elde edilen yüksek puanlar görünüş kaygısının yüksekliğine işaret etmektedir.

2.4. Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin analizinde SPSS (versiyon 26) yazılımı kullanıldı. İstatistiksel analizlerden önce, araştırmada veri toplanan ölçeklere ilişkin ters kodlamalar yapıldı ve boş bırakılan maddelere ortalama değerler atandı. Daha sonra dört ölçeğe ilişkin (Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği, Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği) toplam puanlar hesaplanmış ve bu puanlar standart z puanlarına dönüştürülerek uç değer analizi gerçekleştirildi. Standart z puanı ± 3 aralığı dışında olan bir katılımcının verisi analizlere dahil edilmedi ve başlangıçta 162 kişiden veri toplanmasına karşın, istatistiksel analizler 161 kişi üzerinden yürütüldü. Daha sonra araştırmada ele alınan değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu incelendi ve tüm değişkenlerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin ± 2 aralığı içinde olduğu tespit edildiğinden analizlerde parametrik istatistiksel testlerin kullanılmasına karar verildi. Öncelikle katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek amacıyla frekans analizi gerçekleştirildi. Çevrimiçi flört uygulaması kullanan ve kullanmayan katılımcıların demografik değişkenlerle olan ilişkilerinin incelenmesi için Pearson ki-kare analizi, uygulama kullanan ve kullanmayan katılımcıların araştırma değişkenleri açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız gruplar için t-testi kullanıldı. Çevrimiçi flört uygulaması kullanan ve cinsel şiddete maruz kalan ve kalmayan katılımcılar ve çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcıların araştırma değişkenleri açısından karşılaştırılması için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve sonrasında Bonferroni çoklu karşılaştırma testi uygulandı. Tüm analizlerde anlamlılık değeri $p < 0,05$ olarak kabul edildi.

BÖLÜM 3: BULGULAR

Araştırmada ele alınan ölçeklerin Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları hesaplanmış (Tablo 1) ve tüm ölçeklerin iç tutarlılık katsayılarının yeterli düzeyde olduğu görüldükten sonra istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1
Ölçme Araçlarının Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayıları

Ölçek	Madde sayısı	Cronbach alfa katsayısı
1. Beck Depresyon Ölçeği	21	0,973
2. Beck Anksiyete Ölçeği	21	0,968
3. Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği	16	0,959
4. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	10	0,932

Tüm örneklem üzerinden frekans analizleri gerçekleştiğinde (Tablo 2), örneklemin yaş ortalamasının $32,23 \pm 6,06$ olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan kişilerin 67'si erkek (%41,6), 92'si kadındır (%57,2). İki katılımcı (%1,2) cinsiyetini belirtmemiştir. Cinsiyet kimliği açısından, 152 katılımcı kendini cisgender (%94,4), 5 katılımcı kendini queer/nonbinary (%3,1) ve 4 katılımcı kendini transgender (%2,5) olarak tanımlamıştır. Cinsel yönelimlerini, katılımcıların 127'si heteroseksüel (%78,9), 26'sı eşcinsel (%16,1), 7'si biseksüel (%4,3) ve 1'i diğer (%0,6) olarak belirtmiştir. 136 katılımcı bekar (%84,5), 7 katılımcı evli (%4,3), 9 katılımcı boşanmış (%5,6) ve 9 katılımcı (%5,6) uzun süreli birlikteliği olduğunu ifade etmiştir. 10 katılımcının (%6,2) çocuğu var iken 151 katılımcının (%93,8) çocuğu yoktur. 9 katılımcı lise mezunu olduğunu (%5,6), 152 katılımcı üniversite ve üzerinde eğitime sahip olduğunu (%94,4) belirtmiştir. 134 katılımcı bir işte çalışmakta (%83,2), 14 katılımcı herhangi bir işte çalışmamakta (%8,7) ve 13 katılımcı öğrencidir (%8,1). 11 katılımcı bir fiziksel hastalığı (%6,8) ve 36 katılımcı herhangi bir ruhsal hastalığı (%22,4) olduğunu ifade ederken, 150 katılımcı herhangi bir fiziksel hastalığı olmadığını (%93,2) ve 125 katılımcı herhangi bir ruhsal hastalığı olmadığını (%77,6) belirtmiştir. Katılımcıların ruhsal hastalıklarının, dikkat eksiliği ve hiperaktivite bozukluğu, anksiyete bozukluğu, majör depresyon, bipolar bozukluk, obsesif kompulsif bozukluk, panik bozukluk ve sosyal anksiyete bozukluğu olduklarını ifade etmişlerdir. 16 katılımcının geçmişte intihar girişimi olduğu (%9,9), 145 katılımcının ise intihar girişimi olmadığı (%90,1) tespit

edilmiştir. 91 katılımcı çevrimiçi flört uygulamaları kullandığını (%56,5) ve 70 katılımcı daha önce hiç çevrimiçi flört uygulamalarını kullanmadığını (%43,5) beyan etmiştir. 77 katılımcı (%47,8) bu uygulamaları son iki yıl içinde aktif olarak kullandığını belirtirken, 84 katılımcı son iki yıl içinde kullanmadığını (%52,2) ifade etmiştir. Çevrimiçi flört uygulamalarına, 14 katılımcı her gün (%8,7), 31 katılımcı haftada birden fazla (%19,3), 15 katılımcı haftada bir kere (%9,3), 8 katılımcı ayda iki-üç kez (%5,0), 2 katılımcı ayda bir (%1,2) ve 10 katılımcı ayda birden daha seyrek (%6,1) olarak erişim sağladığını beyan etmiştir. Katılımcıların 85'i çevrimiçi flört uygulamaları üzerinden tanıştığı birisiyle yüz yüze görüştüğünü ifade ederken (%52,8), 76'sı çevrimiçi flört uygulamalarından birisiyle yüz yüze görüşmediğini (%47,2) ifade etmiştir. 79 katılımcı çevrimiçi flört uygulamaları üzerinden tanıştığı birisiyle cinsel ilişki yaşadığını (%49,1), 82 katılımcı için bu durumun geçerli olmadığı (%50,9) görülmüştür. Çevrimiçi flört uygulamalarını kullanırken ya da uygulama üzerinden tanışılan kişilerle görüşme esnasında 33 katılımcı cinsel şiddete maruz kaldığını belirtmiş (%20,5), 128 katılımcı içinde bu durumun geçerli olmadığı (%79,5) tespit edilmiştir.

Tablo 2
Tüm Örneklemeye Ait Sosyodemografik Özellikler

	Sıklık (%)		Sıklık (%)
Cinsiyet		Ruhsal hastalık	
Kadın	92 (57,1)	Var	36 (22,4)
Erkek	67 (41,6)	Yok	125 (77,6)
Diğer	2 (1,2)		
Cinsiyet kimliği		İntihar girişimi	
Cisgender	152 (94,4)	Var	16 (9,9)
Queer/nonbinary	5 (3,1)	Yok	145 (90,1)
Transgender	4 (2,5)		
Cinsel yönelim		Çevrimiçi flört uygulaması kullanımı	
Heteroseksüel	127 (78,9)	Evet	91 (56,5)
Eşcinsel	26 (16,1)	Hayır	70 (43,5)
Biseksüel	7 (4,3)		
Diğer	1 (0,6)		
Medeni durum		Son 2 yıl içinde aktif çevrimiçi flört uygulaması kullanımı	
Bekar	136 (84,5)	Evet	77 (47,8)
Evli	7 (4,3)	Hayır	84 (52,2)
Boşanmış	9 (5,6)		
Uzun süreli birliktelik	9 (5,6)		
		Çevrimiçi flört uygulaması kullanım sıklığı	
Çocuk sahibi olma		Her gün	14 (8,7)
Evet	10 (6,2)	Haftada birden fazla	31 (19,3)
Hayır	151 (93,8)	Haftada bir	15 (9,3)
		Ayda iki-üç	8 (5,0)
		Ayda bir	2 (1,2)
		Ayda birden az	10 (6,1)
Eğitim durumu		Çevrimiçi flört uygulaması üzerinden yüz yüze görüşme	
Lise mezunu	9 (5,6)	Evet	85 (52,8)
Üniversite ve üzeri	152 (94,4)	Hayır	76 (47,2)
Çalışma durumu		Çevrimiçi flört uygulaması üzerinden tanışılan birisiyle cinsel ilişki	
Çalışıyor	134 (83,2)	Evet	79 (49,1)
Çalışmıyor	14 (8,7)	Hayır	82 (50,9)
Öğrenci	13 (8,1)		
Fiziksel hastalık		Çevrimiçi flört uygulaması üzerinden tanışılan birisinden cinsel şiddete maruz kalma	
Var	11 (6,8)	Evet	33 (20,5)
Yok	150 (93,2)	Hayır	128 (79,5)

Çevrimiçi flört uygulaması kullanan ve kullanmayan grupların sosyodemografik özellikleri ve bu özelliklerin uygulama kullanma ile ilişkisi, ki-kare analizi sonucu birlikte Tablo 3'te gösterilmiştir. Çevrimiçi flört uygulaması kullanan grupta 40 kadın (%44,0), 49 erkek (%53,8) ve 2 cinsiyetini belirtmemiş katılımcı (%2,2) bulunurken, çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan grupta 27 kadın (%38,6) ve 43 erkek (%61,4) bulunmaktadır. Çevrimiçi flört

uygulamasını kullanımı ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p = 0,518$). Çevrimiçi flört uygulamasını kullanan grupta 85 cisgender (%93,4), 4 queer/nonbinary (%4,4), 2 transgender (%2,2) cinsiyet kimlikli katılımcı bulunurken, çevrimiçi flört uygulamasını kullanmayan grupta 67 cisgender (%95,7), 1 queer/nonbinary (%1,4), 2 transgender (%2,9) cinsiyet kimlikli katılımcı bulunmaktadır. Çevrimiçi flört uygulamasını kullanımı ile cinsiyet kimliği arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p = 0,582$). Çevrimiçi flört uygulamasını kullanan grupta 67 heteroseksüel (%73,6), 21 eşcinsel (%23,1) ve 3 biseksüel (%3,3) katılımcı bulunurken, çevrimiçi flört uygulamasını kullanmayan grupta 60 heteroseksüel (%85,7), 5 eşcinsel (%7,1), 4 biseksüel (%5,7) ve 1 diğer (%1,4) cinsel yönelimli katılımcı bulunmaktadır. Çevrimiçi flört uygulamasını kullanan gruptaki eşcinsel katılımcıların oranı, uygulama kullanmayan katılımcılardan daha fazladır ve bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p = 0,015$). Çevrimiçi flört uygulamasını kullanan gruptaki katılımcıların 82'si bekar (%90,1), 1'i evli (%1,1), 5'i boşanmış (%5,5) ve 3'ü uzun süreli bir birliktelik içinde (%3,3) olduğunu beyan ederken, çevrimiçi flört uygulamasını kullanmayan katılımcıların 54'ü bekar (%77,1), 6'sı evli (%8,6), 4'ü boşanmış (%5,7) ve 6'sı uzun süreli bir birliktelik içinde (%8,6) olduğunu belirtmiştir. Çevrimiçi flört uygulamasını kullanımı ile medeni durum arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p = 0,052$).

Tablo 3
Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanan
ve Kullanmayan Gruplara Ait Sosyodemografik Özellikler

	Çevrimiçi flört uygulaması kullanan (n= 91)	Çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan (n= 70)	<i>p</i>
Cinsiyet			
Kadın	40 (44,0)	27 (38,6)	0,518
Erkek	49 (53,8)	43 (61,4)	
Diğer	2 (2,2)	0 (0,0)	
Cinsiyet kimliği			
Cisgender	85 (93,4)	67 (95,7)	0,582
Queer/nonbinary	4 (4,4)	1 (1,4)	
Transgender	2 (2,2)	2 (2,9)	
Cinsel yönelim			
Heteroseksüel	67 (73,6)	60 (85,7)	0,015*
Eşcinsel	21 (23,1)	5 (7,1)	
Biseksüel	3 (3,3)	4 (5,7)	
Diğer	0 (0,0)	1 (1,4)	
Medeni durum			
Bekar	82 (90,1)	54 (77,1)	0,052
Evli	1 (1,1)	6 (8,6)	
Boşanmış	5 (5,5)	4 (5,7)	
Uzun süreli birliktelik	3 (3,3)	6 (8,6)	
Çocuk sahibi olma			
Evet	3 (3,3)	7 (10,0)	0,104
Hayır	88 (96,7)	63 (90,0)	
Eğitim durumu			
Lise mezunu	2 (2,2)	7 (10,0)	0,079
Üniversite ve üzeri	89 (97,8)	63 (90,0)	
Çalışma durumu			
Çalışıyor	80 (87,9)	54 (77,1)	0,129
Çalışmıyor	7 (7,7)	7 (10,0)	
Öğrenci	4 (4,4)	9 (12,9)	
Fiziksel hastalık			
Var	5 (5,5)	6 (8,6)	0,535
Yok	86 (94,5)	64 (91,4)	
Ruhsal hastalık			
Var	29 (31,9)	7 (10,0)	0,001*
Yok	62 (68,1)	63 (90,0)	
İntihar girişimi			
Var	15 (16,5)	1 (1,4)	0,002*
Yok	76 (83,5)	69 (98,6)	

Çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların 3'ü çocuk sahibi (%3,3), 88'i çocuk sahibi değilken (%96,7), çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcıların 7'si çocuk sahibi (%10,0), 63'ü çocuk sahibi değildir (%90,0). Çevrimiçi flört uygulaması kullanımı ile çocuk sahibi olma arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p = 0,104$). Çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların 2'si lise mezunu (%2,2), 89'u üniversite mezunu (%97,8)

iken uygulama kullanmayan katılımcıların 7'si lise mezunu (%10,0) ve 63'ü üniversite mezunudur (%90,0). Çevrimiçi flört uygulaması kullanımı ile eğitim durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p = 0,079$). Çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların 80'i çalışmakta (%87,9), 7'si çalışmamakta (%7,7) ve 4'ü öğrenci (%4,4) iken uygulama kullanmayan katılımcıların 54'ü çalışmakta (%77,1), 7'si çalışmamakta (%10,0) ve 9'u öğrencidir (%12,9). Çevrimiçi flört uygulaması kullanımı ile çalışma durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p = 0,129$). Çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların 5'inin fiziksel bir hastalığı bulunmakta (%5,5), 86'sının fiziksel bir hastalığı bulunmamaktadır (%94,5). Uygulama kullanmayan katılımcıların ise 6'sının fiziksel bir hastalığı bulunmakta olup (%8,6), 64'ünün fiziksel bir hastalığı bulunmamaktadır (%91,4). Çevrimiçi flört uygulaması kullanımı ile fiziksel hastalık arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p = 0,535$). Çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların 29'unun ruhsal bir hastalığı bulunmakta (%31,9), 62'sinin ruhsal bir hastalığı bulunmamaktadır (%68,1). Uygulama kullanmayan katılımcıların ise 7'sinin ruhsal bir hastalığı bulunmakta olup (%10,0), 63'ünün ruhsal bir hastalığı bulunmamaktadır (%90,0). Çevrimiçi flört uygulaması kullanımı ile ruhsal hastalık arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p = 0,001$). Çevrimiçi flört uygulaması kullanan gruptaki katılımcıların ruhsal hastalığa sahip olma oranı, uygulama kullanmayan katılımcılardan daha fazladır. Son olarak, çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların 15'inin intihar öyküsü bulunmakta (%16,5), 76'sının intihar öyküsü bulunmamaktadır (%83,5). Uygulama kullanmayan katılımcıların ise 1'inin intihar öyküsü bulunmakta olup (%1,4), 69'unun intihar öyküsü bulunmamaktadır (%98,6). Çevrimiçi flört uygulaması kullanımı ile intihar girişimi arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p = 0,002$). Çevrimiçi flört uygulaması kullanan gruptaki katılımcıların intihar girişimi oranı, uygulama kullanmayan katılımcılardan daha fazladır.

Çevrimiçi flört uygulaması kullanan ve kullanmayan katılımcıların Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği, Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği toplam puanları açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi analizi gerçekleştirildi. Analiz sonucu Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4
Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanan ve Kullanmayan Grupların Araştırma
Değişkenleri Açısından Karşılaştırılması

	Uygulama kullanan (n = 91) Ort ± Ss	Uygulama kullanmayan (n = 70) Ort ± Ss	t	p	d
BDÖ	19,20 ± 15,35	6,86 ± 8,04	t(159) = 6,107	< 0,001*	1,01
BAÖ	19,62 ± 17,05	6,62 ± 8,28	t(159) = 5,868	< 0,001*	0,97
RBSÖ	25,13 ± 7,55	32,61 ± 5,37	t(159) = 7,033	< 0,001*	1,14
SGKÖ	45,81 ± 16,20	31,70 ± 14,82	t(159) = 5,863	< 0,001*	0,91

Ort: Ortalama, Ss: Standart sapma, BDÖ: Beck Depresyon Ölçeği, BAÖ: Beck Anksiyete Ölçeği, RBSÖ: Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, SGKÖ: Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği

Çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların Beck Depresyon Ölçeği toplam puanı ($d=1,01$), Beck Anksiyete Ölçeği toplam puanı ($d=0,97$) ve Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği toplam puanı ($d=0,91$), çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha yüksek bulunurken çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği toplam puanı, çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha düşük bulunmuştur ($d=1,14$).

Çevrimiçi flört uygulaması kullanan ve cinsel şiddete maruz kalan ve kalmayan katılımcılar ile çevrimiçi flört uygulamasını hiç kullanmayan katılımcıların Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği, Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği toplam puanları açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) gerçekleştirilmiştir. Dört ölçekten alınan puanların da gruplar açısından farklılaştığı görülmüş ve bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemeye yönelik olarak Bonferroni çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5

**Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanan ve Cinsel Şiddete Maruz Kalan
ve Kalmayan Katılımcılar ve Çevrimiçi Flört Uygulaması Kullanmayan Katılımcıların
Araştırma Değişkenleri Açısından Karşılaştırılması**

Ölçekler	Gruplar	Ort ± Ss	F	p	η^2	Post hoc
Beck	1. Cinsel şiddet + (n= 33)	34,05 ± 14,17				
Depresyon	2. Cinsel şiddet – (n= 55)	10,17 ± 8,25	97,843	< 0,001	0,56	1 > 2
Ölçeği	3. Uygulama kullanımı – (n= 70)	6,62 ± 8,28				1 > 3
Beck	1. Cinsel şiddet + (n= 33)	36,28 ± 15,86				
Anksiyete	2. Cinsel şiddet – (n= 55)	10,40 ± 7,47	98,924	< 0,001	0,56	1 > 2
Ölçeği	3. Uygulama kullanımı – (n= 70)	6,86 ± 8,04				1 > 3
Rosenberg	1. Cinsel şiddet + (n= 33)	19,70 ± 7,28				
Benlik	2. Cinsel şiddet – (n= 55)	28,79 ± 5,35	55,512	< 0,001	0,42	3 > 1
Saygısı	3. Uygulama kullanımı – (n= 70)	32,61 ± 5,37				3 > 2
Ölçeği						2 > 1
Sosyal	1. Cinsel şiddet + (n= 33)	57,08 ± 14,00				
Görünüş	2. Cinsel şiddet – (n= 55)	39,16 ± 13,53	35,818	< 0,001	0,32	1 > 2
Kaygısı	3. Uygulama kullanımı – (n= 70)	31,70 ± 14,82				1 > 3
Ölçeği						2 > 3

Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ) toplam puanı, üç grup (çevrimiçi flört uygulaması kullanıp cinsel şiddete maruz kalan ve cinsel şiddete maruz kalmayan ve çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan) arasında farklılaşmaktadır ($F(2, 157= 97,843)$, $p< 0,001$, $\eta^2= 0,56$). Bonferroni çoklu karşılaştırma testine göre cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların BDÖ puanları hem uygulama kullanan ve cinsel şiddete maruz kalmayan ($p< 0,001$) hem de çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan ($p< 0,001$) anlamlı olarak daha yüksektir. Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ) toplam puanı, üç grup arasında farklılaşmaktadır ($F(2, 157= 98,924)$, $p< 0,001$, $\eta^2= 0,56$). Bonferroni çoklu karşılaştırma testine göre cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların BAÖ puanları hem uygulama kullanan ve cinsel şiddete maruz kalmayan ($p< 0,001$) hem de çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan ($p< 0,001$) anlamlı olarak daha yüksektir. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) toplam puanı, üç grup arasında farklılaşmaktadır ($F(2, 157= 55,512)$, $p< 0,001$, $\eta^2= 0,42$). Çoklu karşılaştırma testine göre, cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların RBSÖ puanları hem cinsel şiddete maruz kalmayan ($p< 0,001$) hem de uygulama kullanmayan ($p< 0,001$) katılımcılardan daha düşükken, cinsel şiddete maruz kalmayan katılımcıların RSBÖ puanları da uygulama

kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha düşüktür ($p= 0,001$). Son olarak, Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ) toplam puanı, üç grup arasında farklılaşmaktadır ($F(2, 157= 35,818)$, $p< 0,001$, $\eta^2= 0,32$). Çoklu karşılaştırma testine göre, cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların SGKÖ puanları hem cinsel şiddete maruz kalmayan ($p< 0,001$) hem de uygulama kullanmayan ($p< 0,001$) katılımcılardan daha yüksekken, cinsel şiddete maruz kalmayan katılımcıların SGKÖ puanları da uygulama kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha yüksektir ($p= 0,012$).

Cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların ($n=33$) karşılaştıkları cinsel şiddet türü tablo 6’da özetlenmiştir.

Tablo 6

Cinsel Şiddete Maruz Kalan Katılımcıların ($n= 33$) Karşılaştıkları Cinsel Şiddet Türü

	Sıklık (%)
1. Cinsiyet, cinsel kimlik ve/veya cinsel yönelime dayalı olarak istenmeyen ve/veya nefret içeren yorumlar göndermek	10 (%30,3)
2. İstemediğiniz halde izniniz alınmaksızın çıplak fotoğrafların veya videoların gönderilmesi	10 (%30,3)
3. İzniniz alınmadan özel görüntülerinizin veya videolarınızın kaydedilmesi ve/veya paylaşılması (intikam pornosu veya rıza dışı pornografi olarak)	15 (%45,5)
4. Korunmasız cinsel ilişkiye zorlanmak ya da ısrarcı olunması	15 (%45,5)
5. İzniniz alınmadan fiziksel temasta bulunulması	12 (%36,6)
6. Cinsel ilişki için yalan ya da manipülasyon içeren söylem ve davranışlarda bulunulması	9 (%27,3)
7. Cinsel şiddet tehdidinde bulunulması	0
8. Tecavüz	0
9. Cinselliğinizin başkalarıyla kıyaslanması, cinselliğinizle ilgili suçlanmanız ya da utandırılmanız	5 (%15,2)
10. Onayınız olmamasına rağmen tekrar görüşme için ısrarcı davranılması ya da ısrarla takip edilmeniz	13 (%39,4)

BÖLÜM 4: TARTIŞMA

Bu araştırmada çevrimiçi flört uygulamalarını kullanan kişilerle kullanmayan kişilerin depresyon, anksiyete, benlik saygısı ve sosyal görünüş kaygısı açısından farkları olup olmadıkları incelenmiştir. Yapılan araştırmanın verilerine yönelik analiz sonuçları literatür bulguları doğrultusunda ele alınarak tartışılmıştır.

Çalışma grubu ve kontrol grubunun arasında cinsiyet, cinsiyet kimliği, medeni durum ve eğitim durumları arasında anlamlı farklılık saptanmazken çevrimiçi flört uygulaması kullanan grupta 67 heteroseksüel (%73,6), 21 eşcinsel (%23,1) ve 3 biseksüel (%3,3) katılımcı bulunurken, çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan grupta 60 heteroseksüel (%85,7), 5 eşcinsel (%7,1), 4 biseksüel (%5,7) ve 1 diğer (%1,4) cinsel yönelimli katılımcı bulunmaktadır. Rosenfeld ve Thomas'ın (2012) yaptığı çalışmaya göre eşcinsel ve heteroseksüel çiftlerin nasıl tanıştığı konusundaki en dikkat çekici farkın, 2000'den sonra tanışan eşcinsel çiftler arasında internet aracılığı ile tanışmanın egemenliği olduğu söylenebilir. 2008 ve 2009 yıllarında eşcinsel çiftlerin %60'ından fazlası çevrimiçi tanışmıştır. İnternet üzerinden tanışma ABD'deki eşcinsel çiftlerin tanışma şekli haline gelmekle kalmamış, aynı zamanda eşcinsel veya heteroseksüel çiftlerin daha önceki herhangi bir tanışma şeklinden çok daha yaygın hale gelmiştir. İnternet'in kendi kurallarına sahip sanal bir topluluk olarak yükselmesi (Correll, 1995), geleneksel aile denetimi ve coğrafi yakınlığın tarihsel kısıtlamaları dışında (Wellman, 2001), belirli bireyler için özel bir fayda oluşturmaktadır. İnternet aramasının verimliliğinin, görece az bulunan bir şeyi arayan bireyler için özellikle önemli olduğu söylenebilir. Eşcinsel çiftler ABD'deki tüm çiftlerin neredeyse yüzde 2'sini oluşturmaktadır ancak büyük şehirler dışında bu oran önemli ölçüde daha düşüktür (Gates ve Ost 2004); bu nedenle eşcinsellerin ve lezbiyenlerin heteroseksüellere oranla daha dar bir partner havuzunda partner aramak durumunda oldukları belirtilebilir. Eşcinsel çiftler her zaman aile aracılığıyla tanışma veya partnerlerini ilkokul veya ortaokulda bulma konusunda heteroseksüellere oranla dramatik olarak daha az olasılığa sahiptir. Aile aracılığıyla veya ilkokul veya ortaokul aracılığıyla tanışan eşcinsel çiftlerin sayısı hiçbir zaman %5'in üzerine çıkmamıştır, oysa 1985'te heteroseksüel çiftlerin %17'si aile aracılığıyla tanışmış, 1940'ların sonlarında ise %25'i aile aracılığıyla tanışmıştır. Sosyal ve coğrafi olarak aileden uzaklık, eşcinsel çift oluşumunun temel faktörlerinden biri olarak uzun süredir teorize edilmektedir (Bérubé 1990; Weston 1991).

Çalışmamızda ÇİFU kullanan katılımcıların 29'unun psikiyatrik bir hastalık geçmişi bulunmakta (%31,9), 62'sinin psikiyatrik bir hastalığı bulunmamaktadır (%68,1). Uygulama kullanmayan katılımcıların ise 7'sinin psikiyatrik bir hastalığı bulunmakta olup (%10,0), 63'ünün psikiyatrik bir hastalığı bulunmamaktadır (%90,0). ÇİFU kullanımı ile psikiyatrik hastalık arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Çevrimiçi flört uygulaması kullanan gruptaki katılımcıların psikiyatrik hastalığa sahip olma oranı, uygulama kullanmayan katılımcılardan daha fazladır. Psikolojik sorunları bulunan insanların yaşadıkları ruhsal zorlanmaların bir sonucu olarak, yaşadıkları sosyal anksiyete veya genel isteksizlik hali gibi sebepler nedeniyle sosyal ilişkilerini başlatmak veya romantik partnerler aramak için yüz yüze görüşmek yerine, çevrimiçi flört uygulamalarını kullanmayı tercih etmeleri ihtimal dahilinde görünmektedir. Bunun yanı sıra çevrimiçi flört uygulamalarının kullanan kişiler üzerinde ruhsal hastalıkları tetikleyebileceği ya da diğer bir deyişle var olan ruhsal zorlanmaların hastalık düzeyinde seyretmesine neden olabileceği düşünülmektedir.

Yoon ve arkadaşlarının yaptığı bir meta-analiz, toplamda sosyal medyada geçirilen süre ve kullanım sıklığı ile daha yüksek depresyon düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur (Yoon vd., 2019). Bu analiz ayrıca, sosyal medyada yapılan sosyal karşılaştırmaların, genel kullanım düzeyinden daha fazla depresyon düzeyleri ile ilişkili olduğunu bildirmektedir (Yoon vd., 2019). Bu, sosyal medyanın ruhsal sağlık üzerindeki etkisinin bir olası aracısı olabilir ve aynı zamanda ÇİFU'ların yoğun kullanılmasında da görülebilecek bir etkidir. Sosyal medya kullanımı ile ruhsal sağlık ilişkisini inceleyen araştırmalar, uygulamaların ve web sitelerinin nasıl kullanıldığının, kullanım sıklığı veya harcanan zamanından daha önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Sosyal anksiyete ve depresyon birlikteliği görülen kişiler negatif değerlendirilme veya reddedilme endişesi nedeniyle yakınlık kurmaktan kaçınabilirler. Ayrıca, depresyonla ilişkilendirilen anhedoni, flört partnerleriyle sosyal etkinliklerde bulunmayı zorlaştırabilmektedir. Bu nedenlerle mobil flört uygulamaları sosyal anksiyete veya depresyon düzeyleri yüksek bireyler için çekici olabilmektedir. Bu konudaki çalışmalar az olsa da ÇİFU kullanımının bu grup üzerinde reddedilme sonrası öz saygıyı negatif etkileyebileceği de belirtilmektedir (Lenton-Brym vd., 2020).

Andreassen vd.'nin (2016) yaptıkları bir çalışma temel psikiyatrik bozukluk belirtilerinin bağımlılık düzeyinde sosyal medya kullanımı ile ilişkilendirildiğini göstermektedir. Bu çalışmada bağımlılık düzeyinde sosyal medya kullanımının kadın olmak, bekar olmak, genç

yaşıta olmak, DEHB (Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu), OKB (Obsesif-Kompulsif Bozukluk), anksiyete ve düşük düzeyde depresyon ile ilişkilendirildiği görülmektedir.

Aynı zamanda yaptığımız çalışmada, çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların 15'inin (%16,5) intihar öyküsü bulunmaktadır, 76'sının ise intihar öyküsü bulunmamaktadır (%83,5). Uygulama kullanmayan katılımcıların ise 1'inin intihar öyküsü bulunmakta olup (%1,4), 69'unun intihar öyküsü bulunmamaktadır (%98,6). Çevrimiçi flört uygulaması kullanan gruptaki katılımcıların intihar girişimi öyküsü oranı, uygulama kullanmayan katılımcılardan daha fazladır. Bu durumun çevrimiçi flört uygulaması kullanan ve kullanmayan kişilerin karşılaştırılmasında elde ettiğimiz sonuçlarla örtüşen yanları olduğu belirtilebilir. Yukarıda belirtildiği gibi çevrimiçi flört uygulaması kullanan gruptaki katılımcıların ruhsal hastalığa sahip olma oranının, uygulama kullanmayan katılımcılardan daha fazla oluşu, ÇİFU kullanan kişilerin kullanmayan kişilere oranla daha fazla intihar girişiminin olmasını açıklayabileceği ifade edilebilir. Ancak ÇİFU kullanımı ve intihar girişimi arasındaki ilişkiyi anlamak için daha fazla çalışmanın yapılması gerekmektedir. Literatürde de bu konuda yapılmış çalışmalar şaşırtıcı şekilde sınırlıdır.

Sosyal medya ve internet kullanımının artması ve bağımlılığın ruhsal sağlığın kötüleşmesi ve intiharla ilişkilendirilebilmektedir (Alavi vd., 2012; Echeburúa, 2012; Ho vd., 2014; Sahin vd., 2013). İşlevi ve uyumu bozan davranışların incelendiği birçok çalışmada, depresyon genel olarak bağımlılık için bir risk faktörü olarak tanımlanmıştır, buna bağımlılık yapıcı internet davranışı da dahildir (Meena vd., 2015; Odacı ve Kalkan, 2010; Özdemir vd., 2014).

Birçok çalışma, sosyal ağ bağımlılığının depresyonu öngördüğünü bulmuştur (Donnelly ve Kuss, 2016; Jasso vd., 2017; Meena vd., 2015) ve bu bulgular diğer türdeki teknolojik bağımlılıklar ve genel bağımlılıklarla ilişkilendirmiştir (Odacı ve Kalkan, 2010; Orsal vd., 2013; Özdemir vd., 2014; Sahin vd., 2013). Siber zorbalık (Gámez-Guadix vd., 2015; Hinduja ve Patchin, 2010) ve seksting (Jasso vd., 2018) ile intihar düşüncesi arasında bir ilişki bulunmuştur.

Farklı çalışmalar internet bağımlılığı ile ergenlerin psikolojik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Bu özellikler arasında depresyon (Morgan ve Cotten, 2003), arkadaşlarla ilişkiler, dürtüler, insanlarla temas hassasiyeti ve öz yeterlilik (Park ve Song, 2002), anksiyete, depresyon ve özgüven eksikliği hissi (Lee vd., 2001), sosyal davranışlar, yalnızlık, depresif ruh hali ve zorlayıcılık (Whang vd., 2003) bulunmaktadır. İnternet bağımlılarının düşük öz saygı, reddedilme korkusu ve tanınma isteği kaynaklı depresyon belirtileri

gösterdikleri belirtilebilir. Dahası internet bu istekleri tatmin ettiğinde internet bağımlılıklarının arttığı ifade edilmektedir (Young, 1998).

ÇİFU kullanan katılımcıların Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ) toplam puanı, Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ) toplam puanı ve Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ) toplam puanı, çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha yüksek bulunurken çevrimiçi flört uygulaması kullanan katılımcıların Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) toplam puanı, çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha düşük bulunmuştur.

ÇİFU kullanımı ile duygudurum bozuklukları arasındaki ilişkiyi inceleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bununla birlikte, duygudurum ile sosyal medya kullanımı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar mevcuttur. Şu ana kadar, sosyal medyanın psikolojik etkilerini inceleyen araştırmalar çelişkili sonuçlar sunmaktadır. Bir çalışma, sosyal medya kullanım sıklığının artmasıyla depresyon riski arasında pozitif bir ilişki bulmuştur (Lin vd., 2016). Sosyal medya kullanımının depresyon riskini arttırmadığını da bildiren araştırmalar mevcuttur (Berryman vd., 2018; Davila, 2012). Problemlili Facebook kullanımı diye bir tanımlama yapılmıştır. Bu tanım kumar bağımlılığına benzer bağımlılık özellikleri içeren Facebook kullanımını ifade etmektedir. Problemlili Facebook kullanımının artan depresif belirtiler ile ilişkili olduğu belirtilmektedir (Marino vd., 2018; Shensa vd., 2017).

Çevrimiçi flört etmeye ilişkin anksiyete ile ilgili kişisel faktörleri inceleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalardan biri, flört kaygısı düzeyi daha düşük olan kişilerin, flört kaygısı daha yüksek olanlara göre çevrimiçi flört sitelerini daha yoğun şekilde kullanma eğiliminde olduklarını bulmuştur (Valkenburg ve Peter, 2007). Flört kaygısı, kişinin romantik ilişkilerle veya flört etme süreçleriyle ilgili olarak yaşadığı endişe ve kaygıdır. Bu kaygı, bir kişinin potansiyel bir partnerle etkileşime girmekten veya romantik ilişki kurmaktan çekinmesine veya bu süreçleri olumsuz bir şekilde deneyimlemesine neden olabilmektedir. Flört kaygısı kişinin özsaygısını, iletişim becerilerini ve ilişki kurma yeteneğini etkileyebilir. Bu tür kaygılar geçmiş ilişki deneyimleri, kişisel öz saygı düzeyi, sosyal beceriler ve kişisel inançlar gibi birçok faktörden etkilenebilmektedir. Ayrıca, riskli cinsel davranışlara daha fazla katılan kişilerin çevrimiçi flört uygulamalarına daha fazla katılma olasılıklarının olduğu da bildirilmektedir (Couch ve Liamputtong, 2007).

Strubel ve Petrie'nin (2017) çalışmaları, Tinder kullananların kullanmayanlara göre özellikle beden imajı endişelerinde artış olduğunu ifade etmektedir. Aynı çalışma Tinder

kullanmayanlarda yüz ve vücut memnuniyetinin azaldığını da belirtmektedir. Bununla birlikte bu çalışma erkek Tinder kullanıcılarının Tinder kullanmayan kadın ve erkeklere göre önemli ölçüde daha düşük bir özsaygı puanı olduğunu göstermektedir. Strubel ve Petrie (2017), çevrimiçi flört uygulaması Tinder'ın kişisel değer algısı açısından fiziksel görünüm baskısı yaratan bir platform olarak sınıflandırılabilmesine işret etmektedir. Diğer çalışmaların sonuçları da çevrimiçi tanışma uygulamalarının zihinsel iyilik üzerindeki olumsuz etkisini doğrulamaktadır. Birden fazla çevrimiçi flört uygulamalarının kullanımı ile objeleştirme ve vücut memnuniyetinin düşük düzeyleri arasındaki bir ilişki (Breslow vd., 2020) tanımlanmıştır.

Öz saygı zihinsel iyilik halinin önemli bir bileşeni olarak kabul edilmektedir ve psikolojik işlevleri geliştirmeye ve sürdürmeye katkıda bulunmaktadır (Zeigler-Hill, 2011). Düşük ya da yüksek düzeydeki benlik saygısının yaşamın farklı alanları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu ifade edilebilir. Örneğin düşük benlik saygısı düzeyleri depresyon, yeme bozuklukları ve bağımlılık davranışları gibi çeşitli zihinsel bozukluklarla ilişkilendirilmektedir. Donnellan ve diğerlerinin (2005) çalışması, düşük özsaygı ile dışsallaştırma sorunları arasında (agresyon, antisosyal davranış ve suç) güçlü bir ilişkinin bulunduğunu göstermektedir.

Çevrimiçi tanışma uygulamaları kullanıcıları sık sık reddedilmeye maruz bırakır. Tyson ve diğerlerinin (2016) çalışmasına göre Tinder gibi bir tanışma uygulamasındaki eşleşmelerin yaklaşık %50'si geri dönüş yapmamaktadır, bu da kullanıcıların benlik saygısında düşüşle sonuçlanabilmektedir.

Kendisini fiziksel olarak daha az çekici gören genç insanlar daha yüksek düzeyde yalnızlık ifade etme eğilimindedirler (Amil ve Bozgeyikli, 2015), artan yalnızlık düzeylerinin ise çevrimiçi ortamlarda geçirilen zamanı etkilediği belirtilebilir (Twenge vd., 2018; O'Day vd., 2021). Yalnızlık düzeyleri, sosyal görünüş kaygısı tarafından öngörülmektedir (Caplan, 2007; Singh vd., 2020) ve yalnızlığın yaklaşık %10'u sosyal görünüş kaygısı tarafından açıklanmaktadır (White, 2013). Sosyal görünüş kaygısı konusundaki cinsiyet farkları konusunda çelişkili bulgular elde edilmiştir, bazı çalışmalar fark bulmazken (Hart vd., 2008; Amil ve Bozgeyikli, 2015), diğerleri kadınların daha yüksek oranda sosyal görünüş kaygısı yaşadığını bildirmişlerdir (Boursier vd., 2020)(Dakanalis vd., 2016; Levinson ve Rodebaugh, 2011), bir çalışma ise erkeklerin sosyal görünüş kaygısı yaşadığını bulmuştur (Sanlier vd, 2018).

Birçok çalışma tarafından gözlemlendiği gibi kişinin sosyal medyada kendi vücut görüntüsüne daha fazla maruz kalması, genellikle görünüm kaygılarıyla güçlü bir şekilde ilişkilendirilebilen daha fazla sosyal karşılaştırmaya yol açabilmektedir. (Arroyo ve Brunner, 2016; Chae, 2017; Fardouly vd., 2015; Fardouly ve Vartanian, 2015; Manago vd., 2015; McLean vd., 2015; Meier ve Gray, 2014; Trekels vd., 2018). Valkenburg vd. (2006) ile Doğan ve Çolak (2016) tarafından yapılan çalışmalara göre, kişilerin sosyal medya profillerine olumlu geri bildirim aldıklarında görünüm kaygıları azalırken, geri bildirim olumsuz olduğunda artma eğiliminde olmaktadır. Bu bağlamda Hart, Leary ve Rejeski (2008), sosyal görünüş kaygısını bireyin fiziksel çekiciliği hakkında takıntılı olma ve başkalarının bu konudaki olumsuz değerlendirmelerinden korkma olarak tanımlamıştır. Sosyal ve fiziksel kaygılardan farklı olarak, Hart vd. (1989, 2008) tarafından incelenen sosyal görünüş kaygısı özellikle bireylerin çekicilikleri konusundaki endişeleriyle ilgilidir.

Sosyal görünüş kaygısı yaşayan bireyler doğrudan fiziksel görünümleri (Cash ve Fleming, 2002; Garcia, 1998) ve başkalarının kendilerini bu konuda nasıl algıladıkları konusunda endişeli olurlar (Leary ve Kowalski, 1995). Her iki cinsiyetin de görünüş kaygısı seviyelerine göre fiziksel çekicilik algılarının benzer olduğu görülmüştür (Garcia, 1998). Ayrıca, sosyal görünüş kaygısı, vücutlarında değişiklikler yaşayan ve vücut görüntülerini paylaşmanın önemli olduğu çevrimiçi ilişkilerde bulunan genç bireyler arasında önemli bir rol oynamaktadır.

Çalışmamızda ÇİFU kullanıp cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların BDÖ puanları hem uygulama kullanan ve cinsel şiddete maruz kalmayan hem de çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha yüksektir. ÇİFU kullanıp cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların BAÖ puanları hem uygulama kullanan ve cinsel şiddete maruz kalmayan hem de çevrimiçi flört uygulaması kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha yüksektir. ÇİFU kullanıp cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların RBSÖ puanları hem cinsel şiddete maruz kalmayan hem de uygulama kullanmayan katılımcılardan daha düşükken, cinsel şiddete maruz kalmayan katılımcıların RSBÖ puanları da uygulama kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha düşüktür. ÇİFU kullanıp cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların SGKÖ puanları hem cinsel şiddete maruz kalmayan hem de uygulama kullanmayan katılımcılardan daha yüksekken, cinsel şiddete maruz kalmayan katılımcıların SGKÖ puanları da uygulama kullanmayan katılımcılardan anlamlı olarak daha yüksektir. Bu verilerden hareketle ÇİFU kullanıp cinsel şiddete maruz bırakılan kişilerin, bu uygulamaları kullanıp cinsel şiddet yaşamamış kişilere göre anksiyete, depresyon, sosyal

kaygı ve benlik saygısı seviyelerinin olumsuz etkilendiği yönündeki hipotezimizin desteklendiği belirtilebilir.

Cinsel saldırıya maruz bırakılanların travma sonrası stres bozukluğu (TSSB), depresyon ve anksiyete bozuklukları açısından yüksek risk altında olduğu gösterilmiştir (Messman-Moore vd, 2005). ABD’de yetişkinlerin üzerinde yapılan bir araştırmada elde edilen sonuçlar, cinsel şiddete maruz bırakılan kadınların %33’ünün ve erkeklerin %24,2’sinin yaşadıkları zorlu deneyim nedeniyle yardım aldıklarını göstermektedir (National Institute of Justice, 2006). Bununla beraber, tecavüze maruz bırakılan kadınlar arasında yapılan araştırmalar, bu kadınların %40 kadarının ruh sağlığı sorunları için profesyonel yardım aramadığını göstermektedir (Amstadter vd., 2008). Beklenenden daha düşük ruh sağlığı desteği arama tutumlarına rağmen mevcut araştırmalar cinsel şiddete maruz bırakılan kadınlar ve erkekler arasında depresyon ve anksiyete bozukluğu belirtilerinin yaygın olduğunu ileri sürmektedir (Fergusson vd., 2002; Norris ve Feldman-Summers, 1981).

Cinsel saldırının, kısa ve uzun vadeli psikolojik sonuçlara yol açabildiği belirtilmektedir (World Health Organization[WHO], 2002; WHO, 2007). Kısa vadeli tepkilerin arasında şok, inkar, korku, karışıklık, anksiyete, panik, fobi, geri çekilme, suçluluk veya sinirlilik hissinin yer aldığı ifade edilmektedir. Uyku ve yeme bozukluklarının da bu tabloya eşlik ettiği gözlemlenmektedir. Semptomların cinsel şiddetten sonraki 3 haftada zirve yaptığı, 1 veya 2 ay boyunca yüksek kaldığı ve 2 aydan sonra azalmaya başladığı belirtilebilir (Campbell, 1999). Daha uzun vadeli sonuçlar arasında anksiyete, fobi, panik bozukluklar, depresyon ve intihar bulunmaktadır (Foa ve Riggs, 1993; Resnick vd., 1993). TSSB semptomlarının aniden ortaya çıkabildiği ve tedavi edilmezse özellikle saldırıdan sonra 1 yıla kadar ortaya çıkabildiği belirtilebilir (Kimerling ve Calhoun, 1994). Cinsel şiddetin bir parçası olarak cinsel şiddet yaşayan kadınların, TSSB veya depresyon geliştirme riskinin daha yüksek olduğu bildirilmiştir. (Campbell ve Soeken, 1999)

Cinsel şiddete maruz kalan kişilerde intihar girişiminde bulunma veya intihar etme riski altında olduğu belirtilmektedir (Davidson vd., 1996; Wiederman 1998). Partner şiddeti yaşayan kadınlarla yapılan bir çalışmada, cinsel şiddet raporlayan kadınların, yalnızca fiziksel şiddet gören kadınlara göre 3 ay içinde intihar girişimi raporlama olasılığının 5.3 kat daha fazla olduğu bulunmuştur (McFarlane vd., 2005). Benzer şekilde ABD’de 15 ile 54 yaşları arasındaki 627 kadın üzerinde yapılan ulusal bir çalışmada, ilk cinsel saldırıya maruz kalınan yaş ile ilk intihar girişiminin yaşı karşılaştırıldığında, hem intihar düşüncesi hem de intihar girişimlerinin cinsel saldırıdan sonra ortaya çıkma olasılığının, cinsel saldırının hemen

öncesinde veya aynı yıl içinde ortaya çıkma olasılığına göre üç kat daha fazla olduğu bulunmuştur (Ullman ve Brecklin, 2002).

Yapılan bir çalışmada akran zorbalığı bildiren öğrencilerin genellikle kendi yaşlıtlarına göre daha düşük öz saygı ve kendilik algısı sergiledikleri gözlemlenmiştir (Delfabbro vd., 2006). Ayrıca, başka bir çalışmanın sonuçları ilkökul ve ortaokulda hem kurban hem de zorbaların, ne zorbalık yapmış ne de zorbalık kurbanı olmuş benzer yaşta akranlarından daha düşük öz saygıya sahip olduklarını göstermiştir (O'Moore ve Kirkham, 2001). Birçok araştırmacı, benlik saygısının fiziksel istismar yaşama ile ilişkili bir faktör olduğunu düşünmektedir (Gwartney-Gibbs vd., 1987; Pirog-Good ve Stets, 1989). O'Keefe ve diğerleri (1986), şiddetin bulunduğu bir ilişkinin benlik saygısını dramatik bir şekilde azaltmasını beklediklerini belirtmektedirler. Yakın ilişki içindeki sürekli şiddetin benlik saygısını önemli ölçüde kötü etkilediği ifade edilebilir.

David R. Jezl ve diğerlerinin (1996) yaptığı çalışmada, flört ilişkileri içinde olan ergenlerin benlik saygısı düzeyi ile deneyimledikleri psikolojik kötü muamele düzeyi arasındaki ilişki hakkındaki bulgular ilginç ve önemlidir. Bu çalışmada daha yüksek benlik saygısı puanlarına sahip olan katılımcılar tarafından daha düşük düzeyde psikolojik kötü muamele deneyimlenirken, daha düşük özsaygı puanlarına sahip olan katılımcıların daha yüksek düzeyde psikolojik kötü muamele deneyimlediği belirtilmektedir. Kadın katılımcılar için korelasyonun, tüm katılımcıları içeren korelasyonu etkileyecek kadar yüksek olduğu belirtilmektedir. Araştırmamızda cinsel şiddete maruz kalan kişilerin sosyal görünüş kaygısındaki artışın benlik saygısındaki azalma ile ilişkili olabileceği düşünülse de bu konuda daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır.

Araştırmamızda cinsel şiddete maruz kalan katılımcıların %30.3'ünün cinsiyet, cinsel kimlik ve/veya cinsel yönelime dayalı olarak istenmeyen ve/veya nefret içeren yorumlar aldığı, %30.3'ünün istemediği halde izni alınmaksızın çıplak fotoğraflara veya videolara maruz kaldığı, %45.5'inin izni alınmadan özel görüntülerinin veya videolarının kaydedildiği ve/veya paylaşıldığı (intikam pornosu veya rıza dışı pornografi olarak), %45.5'inin korunmasız cinsel ilişkiye zorlandığı ya da ısrarcı olduğu, %36.6'sının izni alınmadan fiziksel temasta bulunulduğu, %27.3'ünün cinsel ilişki için yalan ya da manipülasyon içeren söylem ve davranışlar maruz kaldığı, %15.2'sinin cinselliğinin başkalarıyla kıyaslandığı, cinselliği ile ilgili suçlandığı ya da utandırıldığı ve 39.4'ünün onayı olmamasına rağmen tekrar görüşme için ısrarcı davranıldığı ya da ısrarla takip edildiği görülmektedir. Flört uygulamaları kullanmanın cinsel açıdan baskıcı biriyle tanışma, karşılaşma ihtimalini

artırdığı belirtilebilir. Flört uygulamaları kişilerin birbirlerine erişebilirliğini artırmaktadır. Baskıcı, istismar etmeye meyilli biri ile karşılaşma ihtimali bununla ilişkili olarak artmaktadır. Geçmişte, suçluların sosyal çevrelerinde olmayan potansiyel kurbanlar ile karşılaşmalarının bugüne oranla daha zor olduğu ancak flört uygulamalarının bu sınırları aştığı ve insanların diğerleriyle kolayca iletişim kurmasını sağladığı belirtilebilir. Bu da suçluların, cinsel şiddet gösterme meylinde olanların potansiyel kurbanlarla etkileşimde bulunmalarına olanak tanımaktadır. Flört uygulamalarının öncülü sayılabilecek sohbet odalarında cinsel suç işleyenler üzerine yapılan çalışmalar, çevrimiçi üyelerin kullanıcı profillerini eleyerek duygusal açıdan etkilenme potansiyeli gördükleri ve savunmasız görünen kişileri hedeflemek ve onları cinsel faaliyetlere sürüklemek amacıyla kullandıklarını bildirdimişlerdir (Malesky, 2007). Ayrıca, cinsel saldırı suçluları, flört uygulamaları aracılığıyla potansiyel kurbanların güvenliğini kolayca kazanabilmektedirler. Bazı suçlular tarafından kullanılan başka bir taktik, manipülasyon süreci sırasında aşk ve hatta evlilik vaatlerinde bulunmaktır (Marcum, 2007). Sonuç olarak, insanlar çevrimiçi olarak yeni tanıştıkları biriyle zaten iyi kurulmuş bir ilişki içinde olduklarını algılayabilmekte ve yüz yüze hiç buluşmamış olsalar bile onları yabancı olarak görmeyebilmektedirler (NCA, 2016). Bu yüksek düzeyde güvenin, insanları savunmasız ve risk altında oldukları bir duruma götürebileceği ifade edilebilir.

İkinci olarak, bazı insanların bilinçli bir şekilde flört uygulamalarını cinsellik amacıyla kullandıkları belirtilebilir. Çevrimiçi ortamın anonimliğinin kişilerin statüsünü ve otoritesini azalttığı ifade edilebilir. Bu durum da kişileri daha açık konuşmaya ve uygunsuz davranışlarda bulunmaya meyilli hale getirebilmektedir (Suler, 2004). Anonimlik, çevrimdışı buluşmadan önce flörtöz ve cinsel içerikli konuşmaların oluşmasına neden olabilmektedir (NCA, 2016), bu da bazı insanların ilk çevrimdışı buluşma sırasında cinsel etkinlik beklentisini artırabileceği ve flört uygulamalarının diğer kullanıcılarının da cinsellik aradığını varsayabileceği anlamına gelebilmektedir (NCA, 2016). Tarafların beklentilerindeki farklılığın cinsel saldırı ortamına zemin hazırladığı ifade edilebilir.

Cinsel azınlık olmanın da cinsel saldırının risk faktörlerinden biri olduğunu ifade edilebilir. Bu bulgunun önceki çalışmaların bulguları ile uyumlu olduğu belirtilebilir. Örneğin, Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC) tarafından 2011 yılında gerçekleştirilen Ulusal Duyarlı Partner ve Cinsel Şiddet Araştırması, cinsel saldırının ömür boyu yaygınlığının eşcinsel erkeklerde %40,2, biseksüel erkeklerde %47,4, heteroseksüel erkeklerde %20,8,

lezbiyenlerde %46,4, biseksüel kadınlarda %74,9 ve heteroseksüel kadınlarda %43,3 olduğunu bulmuştur (Walters, Chen ve Breiding, 2013).

ÇİFU kullanmanın cinsel saldırı mağduriyetinin bir sonucu olması ihtimalinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Cinsel saldırının sonraki davranışlar üzerindeki olumsuz etkileri daha önceki çalışmalarda belgelenmiştir (Homma vd., 2012; Soomar vd., 2009). Gelişimsel travmatoloji, cinsel saldırı dahil olmak üzere kişinin psikososyal gelişimini ve bilişsel işlevlerini etkileyeceğini öngörmektedir. Mağdura bilinen bir kişi tarafından gerçekleştirilen cinsel saldırı onun en hassas sınırlarını ihlal etmektedir (Saewyc vd., 2004) ve cinsel saldırı mağdurlarının bazıları yeniden mağduriyet korkusu nedeniyle diğer insanlarla ilişkilerden kaçınabilirken, bazıları uygun olmayan kişisel bilgi verme ve aşırı yakınlık ihtiyacı gösterebilir (Homma vd., 2012; Kendall-Tackett, 2002). Bunu da olası bir mağduriyete zemin hazırladığı ifade edilebilir.

Araştırmamızın bazı kısıtlılıkları bulunmaktadır. Katılımcılara internet üzerinden ulaşılmıştır. Araştırmada eğitim düzeyinin yüksek olmasının çevrimiçi anketlerin bir sonucu olduğunu tahmin edebiliriz, çünkü yüksek eğitilmiş kişilerin çevrimiçi anketlere yanıt verme olasılıkları daha yüksek olacaktır. İnternete erişim ve interneti etkin kullanma, yüksek eğitilmiş kişilerde daha yaygındır. Sosyoekonomik açıdan avantajlı bireylerin internet kullanımı ve bu alanlara erişimi daha kolay olduğundan, bu grubun çalışmaya ulaşmasının mümkün olduğu düşünülebilir. Veriler çevrimiçi toplandığı için katılımcıların ve cevapların güvenilirliği konusunda sorunlar yaşanabilmektedir. Katılımcılardan kimlik bilgileri sorulmamasına rağmen bazı katılımcılar cinsellikleri ile ilgili konuştukları için duydukları güvenlik endişesi nedeniyle çalışmaya katılmak istememiş olabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmamız ÇİFU kullanımının katılımcılar arasında cinsel şiddet deneyimi, depresyon, anksiyete, benlik saygısı ve sosyal görünüş kaygısı düzeyleri üzerinde farklı etkilere yol açtığını göstermiştir. ÇİFU, katılımcıların cinsel şiddete maruz kalma riskini artırabilmektedir. Bu sonuç, çevrimiçi flört uygulamalarının cinsel şiddetin yaygınlığı üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Çevrimiçi flört uygulamalarını kullananlar için cinsel şiddete karşı bilinçli ve koruyucu tedbirlerin geliştirilmesi gereklidir. Uygulama sağlayıcıları ve platform yöneticileri, cinsel şiddeti önlemek için daha etkili politikalar ve güvenlik önlemleri geliştirmelidir.

ÇİFU kullanan katılımcılar, depresyon, anksiyete ve sosyal görünüş kaygısı açısından kontrol grubuna göre daha yüksek puanlar almıştır. Bu sonuçlar, çevrimiçi flört uygulamalarının kullanımının ruh sağlığı üzerinde olumsuz etkilere sahip olabileceğini göstermektedir. ÇİFU kullanıcıları için, duygusal ve psikolojik destek kaynaklarına erişim kolaylığı sağlanmalıdır. Ruh sağlığına yönelik farkındalık artırılmalı ve uygulamaların kullanımının kişinin özsaygısı üzerindeki potansiyel etkileri üzerinde daha çok durulmalıdır.

ÇİFU, dijital güvenlik ve şiddet konusunda artan bir farkındalığı gerektirmektedir. Araştırma, bu uygulamaların güvenlik açıklarının ve kullanıcıların cinsel şiddetle karşılaşma risklerinin farkında olunması gerektiğini ortaya koymuştur. ÇİFU, daha güvenli bir deneyim sunmak ve cinsel şiddeti önlemek için kullanıcıları eğitmeli ve bilinçlendirmelidir. Aynı zamanda, kullanıcıların kötüye kullanım durumlarını rapor etmelerini teşvik etmelidir. Gelecekteki çalışmalar, ÇİFU kullanıcıları arasındaki olumsuz etkileşim türlerini, risk faktörlerini ve koruyucu faktörleri daha ayrıntılı bir şekilde incelemelidir. Bu, uygulamaların ruh sağlığına etkilerini azaltmak ve ruh sağlığı profesyonellerinin daha iyi müdahale stratejileri geliştirmesine yardımcı olacaktır. ÇİFU kullanıcıları arasında hangi faktörlerin cinsel şiddet deneyimini artırabileceğini ve ruh sağlığı üzerindeki etkilerini belirlemelidir. Aynı zamanda, koruyucu faktörlerin vurgulanması ve olumsuz etkilerin azaltılması için daha iyi müdahale stratejileri geliştirilmesi önemlidir.

Sonuç olarak, araştırmamız ÇİFU kullanımı ile cinsel şiddet arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin ruh sağlığına etkilerini vurgulamaktadır. Dijital güvenlik ve kullanıcı bilinçliliği konularında daha fazla çalışma ve farkındalık gerekmektedir. Bu sonuçlar, çevrimiçi flört uygulamalarının tasarımı ve kullanımının gözden geçirilmesi gerekliliğini ve cinsel şiddeti önlemek için daha etkili önlemler alınması gerektiğini göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Ackard, D. M., Eisenberg, M. E. ve Neumark-Sztainer, D. (2007). Long-term impact of adolescent dating violence on the behavioral and psychological health of male and female youth. *The Journal of Pediatrics*, 151(5), 476–481.
- Ackard, D. M., Neumark-Sztainer, D. (2002). Date violence and date rape among adolescents: Associations with disordered eating behaviors and psychological health. *Child Abuse and Neglect*, 26, 455–473.
- Ackard, D. M., Neumark-Sztainer, D., Hannan P. (2003). Dating violence among a nationally representative sample of adolescent girls and boys: associations with behavioral and mental health. *The Journal of Gender Specific Medicine*, 6(3), 39–48.
- Alavi, S. S., Alaghemandan, H., Maracy, M. R., Jannatifard, F., Eslami, M. ve Ferdosi, M. (2012). Impact of addiction to internet on a number of psychiatric symptoms in students of Isfahan universities, Iran, 2010. *International Journal of Preventive Medicine*, 3(2), 122-127.
- Amichai-Hamburger, Y., Wainapel, G. ve Fox, S. (2002). ‘On the Internet no one knows I’m in introvert’: Extroversion, neuroticism, and Internet interaction. *CyberPsychology and Behavior*, 5, 125–128. <http://dx.doi.org/10.1089/109463102753770507>.
- Amil, O. ve Bozgeyikli, H. (2015). Investigating the Relationship between Social Appearance Anxiety and Loneliness of Turkish University Youth. *Journal of Studies in Social Sciences*, 11, 68-96.
- Amstadter, A. B., McCauley, J. L., Ruggiero, K. J., Resnick, H. S. ve Kilpatrick, D. G. (2008). Service utilization and help seeking in a national sample of female rape victims. *Psychiatric Services*, 59, 1450-1457.
- Anderson, M., Vogels E. A. ve Turner, E. (2020, 6 Şubat). *The Virtues and Downsides of Online Dating*. <https://www.pewresearch.org/internet/2020/02/06/the-virtues-and-downsides-of-online-dating/> (Erişim tarihi: 28 Ekim 2023).

- Andreassen, C. S., Billieux, J., Griffiths, M. D., Kuss, D. J., Demetrovics, Z., Mazzoni, E. ve Pallesen, S. (2016). The relationship between addictive use of social media and video games and symptoms of psychiatric disorders: A large-scale cross-sectional study. *Psychology of Addictive Behaviors*, 30(2), 252–262.
- Aretz, W., Demuth, I., Schmidt, K. ve Vierlein, J. (2010). Partner search in the digital age. Psychological characteristics of online-dating- service-users and its contribution to the explanation of different patterns of utilization. *Journal of Business and Media Psychology*, 1, 8–16.
- Arroyo, A. ve Brunner, S. R. (2016). Negative body talk as an outcome of friends' fitness posts on social networking sites: Body surveillance and social comparison as potential moderators. *Journal of Applied Communication Research*, 44(3), 216–235.
- Aslan, H. R. ve Tolan, Ö. Ç. (2022). Social Appearance Anxiety, Automatic Thoughts, Psychological Well-Being and Social Media Addiction in University Students. *International Education Studies*, 15, 47.
- Avşar Baldan, G. ve Akış, N. (2017). Flört Şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 43(1), 41-44.
- Aydoğan, B. (2020). Konum temelli çevrimiçi tanışma uygulamalarını kadınların flört deneyimleri açısından düşünmek: Tinder ve Happn. *Moment Dergi*, 7(2), 287- 313.
- Baltacı, Ö. (2019). The Predictive Relationships between the Social Media Addiction and Social Anxiety, Loneliness, and Happiness. *International Journal of Progressive Education*, 15, 73–82.
- Baltacı, U. B., Yılmaz, M. ve Traş, Z. (2021). The Relationships Between Internet Addiction, Social Appearance Anxiety and Coping with Stress. *International Education Studies*, 14, 135.
- Bareket-Bojmel, L., Moran, S. ve Shahr, G. (2016). Strategic self-presentation on Facebook: Personal motives and audience response to online behavior. *Computers in Human Behavior*, 55, 788–795.
- Berryman C., Ferguson C. J. ve Negy C. (2018). Social media use and mental health among young adults. *Psychiatric Quarterly*, 89(2), 307–314.

- Bérubé, A. (1990). *Coming Out Under Fire: The History of Gay Men and Women in World War Two* (1. Baskı). The Free Press.
- Blackhart, G. C., Fitzpatrick, J. ve Williamson, J. (2014). Dispositional factors predicting use of online dating sites and behaviors related to online dating. *Computers in Human Behavior*, 33, 113-118. doi:10.1016/j.chb.2014.01.022
- Blomfield Neira, C. J. ve Barber, B. L. (2013). Social networking site use: Linked to adolescents' social self-concept, self-esteem, and depressed mood. *Australian Journal of Psychology*, 66(1), 56-64. doi: 10.1111/ajpy.12034
- Blunt-Vinti, H. D., Wheldon, C., McFarlane, M., Brogan, N. ve Walsh-Buhi, E. R. (2016). Assessing relationship and sexual satisfaction in adolescent relationships formed online and offline. *Journal of Adolescent Health*, 58, 11-16.
- Boursier, V., Gioia, F. ve Griffiths, M. D. (2020). Selfie-engagement on social media: Pathological narcissism, positive expectation, and body objectification - Which is more influential? *Addictive Behaviors Reports*, 11, 100263.
- Breiding, M. J., Sharon, G. S., Kathleen, C. B., Mikel, L. W., Jieru, C. ve Melissa, T. M. (2014, 5 Eylül). Prevalence and Characteristics of Sexual Violence, Stalking, and Intimate Partner Violence Victimization - National Intimate Partner and Sexual Violence Survey, <https://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/ss6308a1.htm> (Erişim tarihi: 29 Ekim 2023).
- Breslow, A. S., Sandil, R., Brewster, M. E., Parent, M. C., Chan, A., Yucel, A., Bensmiller, N. ve Glaeser, E. (2020). Adonis on the apps: Online objectification, self-esteem, and sexual minority men. *Psychology of Men & Masculinities*, 21(1), 25-35. doi: 10.1037/men0000202
- Brewer, G. ve Kerslake, J. (2015). Cyberbullying, self-esteem, empathy and loneliness. *Computers in Human Behavior*, 48, 255-260. doi:10.1016/j.chb.2015.01.073
- Callahan, M. R., Tolman, R. M. ve Saunders, D. G. (2003). Adolescent dating violence victimization and psychological well-being. *Journal of Adolescent Research*, 18(6), 664-681.
- Campbell, J. C. ve Soeken, K. L. (1999). Forced sex and intimate partner violence. *Violence Against Women*, 5, 1017-1035.

- Campbell, R., Sefl, T., Barnes, H. E., Ahrens, C. E., Wasco, S. M. ve Zaragoza-Diesfeld, Y. (1999). Community services for rape survivors: enhancing psychological well-being or increasing trauma? *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 67(6), 847-58. doi: 10.1037//0022-006x.67.6.847.
- Caplan, S. (2007) Relations among Loneliness, Social Anxiety, and Problematic Internet Use. *Cyberpsychology and Behavior*, 10, 234–242.
- Carpenter, C. J., McEwan, B. (2016). The players of micro-dating: Individual and gender differences in goal orientations toward micro-dating apps, *First Monday*, 21(5) <https://doi.org/10.5210/fm.v21i5.6187>
- Cash, T. F. ve Fleming, E. C. (2002). Body image and social relations. T. F. Cash ve T. Pruzinsky (Ed.), *Body image: A handbook of theory, research, and clinical practice* (1. Baskı, s. 277–286) içinde. The Guilford Press.
- Cesur, E., Şahmelikoğlu Onur, Ö. ve Erten, E. (2019) Differences in metacognitive beliefs among patients with bipolar disorder with or without previous suicide attempts. *Nordic Journal of Psychiatry*, 73(7), 433-440.
- Chae, J. (2017). Virtual makeover: Selfie-taking and social media use increase selfie editing frequency through social comparison. *Computers in Human Behavior*, 66, 370–376.
- Coker, A. L., McKeown, R. E., Sanderson, M., Davis, K. E., Valois, R. F. ve Huebner E .S. (2000). Severe dating violence and quality of life among South Carolina high school students. *American Journal of Preventive Medicine*, 19, 220–227.
- Correa, T., Hinsley, A. W. ve de Zuniga, H. G. (2010). Who interacts on the Web? The intersection of users' personality and social media use. *Computers in Human Behavior*, 26, 247–253. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2009.09.003>.
- Correll, S. (1995). The Ethnography of an Electronic Bar: The Lesbian Cafe. *Journal of Contemporary Ethnography*, 24, 270-9
- Couch, D. ve Liamputtong, P. (2007). Online dating and mating: Perceptions of risk and health among online users. *Health, Risk & Society*, 9, 275–294. doi:10.1080/13698570701488936

- Couch, D. ve Liamputtong, P. (2007). Online dating and mating: Perceptions of risk and health among online users. *Health, Risk, and Society*, 9, 275–294. <http://dx.doi.org/10.1080/13698570700188936>.
- Cowie, H. (2013). Cyberbullying and its Impact on Young People’s Emotional Health and Wellbeing. *The Psychiatrist*, 37, 167-170. doi:10.1192/pb.bp.112.040840
- Çakır Koçak, Y. ve Öztürk Can, H. (2019). Flört Şiddeti: Tanımı, Sınıflaması ve Değerlendirmesi. F. Özbaşaran (Ed.) *Toplumsal Cinsiyet ve Kadın*. (1.Baskı, 43-53) içinde. Türkiye Klinikleri
- Dakanalis, A., Carrà, G., Calogero, R., Zanetti, M. A., Volpato, C., Riva, G., Clerici, M. ve Cipresso, P. (2016) The Social Appearance Anxiety Scale in Italian Adolescent Populations: Construct Validation and Group Discrimination in Community and Clinical Eating Disorders Samples. *Child Psychiatry and Human Development*, 47, 133–150.
- Davidson, J. R., Hughes, D. C., George, L. K. ve Blazer D. G. (1996). The association of sexual assault and attempted suicide within the community. *Archives of General Psychiatry*. 53(6), 550-5. doi: 10.1001/archpsyc.1996.01830060096013
- Davila, J., Hershenberg, R., Feinstein, B. A., Gorman, K., Bhatia, V. ve Starr, L. R. (2012). Frequency and quality of social networking among young adults: associations with depressive symptoms, rumination, and corumination. *Psychology of Popular Media Culture*, 1(2), 72–86.
- Decker, M. R., Silverman, J. G. ve Raj, A. (2005). Dating violence and sexually transmitted disease/HIV testing diagnosis among adolescent females. *Pediatrics*, 116(2), 272–276.
- DeKeseredy, W. S., Schwartz, M. D., Harris, B., Woodlock, D., Nolan, J. ve Hall-Sanchez, A. (2019). Technology-Facilitated Stalking and Unwanted Sexual Messages/Images in a College Campus Community: The Role of Negative Peer Support. *SAGE Open*, 9(1). <https://doi.org/10.1177/2158244019828231>

- Delfabbro, P., Winefield, T., Trainor, S., Dollard, M., Anderson, S., Metzger, J. ve Hammarstrom, A. (2006). Peer and teacher bullying/victimization of South Australian secondary school students: Prevalence and psychosocial profiles. *British Journal of Educational Psychology*, 76, 71-90.
- Doğan, U. ve Çolak, T. S. (2016). Self-concealment, Social Network Sites Usage, Social Appearance Anxiety, Loneliness of High School Students: A Model Testing. *Journal of Education Training Studies*, 4, 176–183.
- Doğan, U. ve Çolak, T. S. (2016). Self-concealment, social network sites usage, social appearance anxiety, loneliness of high school students: A model testing. *Journal of Education and Training Studies*, 4(6), 176–183.
- Donnellan, M. B., Trzesniewski, K. H., Robins, R. W., Moffitt, T. E. ve Caspi, A. (2005). Low self-esteem is related to aggression, antisocial behaviour, and delinquency. *Psychological science*, 16(4), 238-335. doi: 10.1111/j.0956-7976.2005.01535.x
- Donnelly, E. ve Kuss, D. J. (2016). Depression among users of social networking sites (SNSs): The role of SNS addiction and increased usage. *Journal of Addiction and Preventive Medicine*, 1(2), 107.
- Downey, G., Freitas, A. L., Michaelis, B. ve Khouri, H. (1998). The self-fulfilling prophecy in close relationships: Rejection sensitivity and rejection by romantic partners. *Journal of Personality and Social Psychology*, 75, 545-560. doi:10.1037/0022-3514.75.2.545
- Downey, G. ve Feldman, S. I. (1996). Implications of rejection sensitivity for intimate relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70, 1327–1343. doi:10.1037/0022-3514.70.6.1327
- Duerksen, K. N. ve Woodin, E. M. (2019). Cyber Dating Abuse Victimization: Links With Psychosocial Functioning. *Journal of Interpersonal Violence*, 1-29. doi:10.1177/0886260519872982
- Echeburúa, E. (2012). Factores de riesgo y factores de protección en la adicción a las nuevas tecnologías y redes sociales en jóvenes y adolescentes. *Revista Española de Drogodependencias*, (4), 435-448.

- Echevarria, S. G., Peterson, R. ve Woerner, J. (2023). College Students' Experiences of Dating App Facilitated Sexual Violence and Associations with Mental Health Symptoms and Well-Being. *Journal of Sex Research*, 60(8), 1193-1205.
- Eftekhari, A., Fullwood, C. ve Morris, N. (2014). Capturing personality from Facebook photos and photo-related activities: How much exposure do you need? *Computers in Human Behavior*, 37, 162–170.
- Ellison, N., Heino, R. ve Gibbs, J. (2006). Managing impressions online: Self-presentation processes in the online dating environment. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 11(2), 415–441.
- Exner-Cortens, D., Eckenrode, J. ve Rothman, E. (2013). Longitudinal associations between teen dating violence victimization and adverse health outcomes. *Pediatrics*, 131(1), 71-78. doi:10.1542/peds.2012-1029
- Fardouly, J., Diedrichs, P. C., Vartanian, L. R. ve Halliwell, E. (2015). Social comparisons on social media: The impact of Facebook on young women's body image concerns and mood. *Body Image*, 13, 38–45.
- Fardouly, J. ve Vartanian, L. R. (2015). Negative comparisons about one's appearance mediate the relationship between Facebook usage and body image concerns. *Body Image*, 12, 82–88.
- Fergusson, D. M., Swain-Campbell, N. R. ve Horwood, L. J. (2002). Does sexual violence contribute to elevated rates of anxiety and depression in females? *Psychological Medicine*, 32, 991-996.
- Finkelhor, D., Mitchell, K. J. ve Wolak, J. (2000). *Online victimization: A report on the nation's youth*. National Center for Missing & Exploited Children.
- Flack, W. F., Daubman, K. A., Caron, M. L., Asadorian, J. A., D'Aureli, N. R., Gigliotti, S. N., Hall A. T., Kiser S. ve Stine, E. R. (2007). Risk factors and consequences of unwanted sex among university students hooking up, alcohol, and stress response. *Journal of Interpersonal Violence*, 22, 139-157.

- Flynn, H., Picciani, E. N. ve Cousins, K. (2019, 2 Aralık). Tinder Lets Known Sex Offenders Use the App. It's Not the Only One. *Propublica*, <https://www.propublica.org/article/tinder-lets-known-sex-offenders-use-the-app-its-not-the-only-one> (Erişim tarihi: 29 Ekim 2023).
- Foa, E. B. ve Riggs, D. S. (1993). Posttraumatic stress disorder and rape. *Review Psychiatry*, 12, 273–303.
- Gámez-Guadix, M., Orue, I., Smith, P. K. ve Calvete, E. (2013). Longitudinal and reciprocal relations of cyberbullying with depression, substance use, and problematic internet use among adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 53(4), 446-452. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2013.03.030>
- Gámez-Guadix, M., Villa-George, F. I. ve Calvete, E. (2012). Measurement and analysis of the cognitive-behavioral model of generalized problematic Internet use among Mexican adolescents. *Journal of Adolescence*, 35(6), 1581-1591. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2012.06.005>
- Garcia, S. D. (1998). Appearance anxiety, health practices, meta perspectives and selfperception of physical attractiveness. *Journal of Social Behavior ve Personality*, 13(2), 307–318.
- Gates, G. J. ve Ost, J. (2004) *The Gay and Lesbian Atlas* (1. Baskı). Urban Institute Pres.
- Gülerarslan, A. (2011). *İzleyici Reklamla Ne Yapar İnternet Reklamlarına Yönelik Kullanım ve Motivasyonlar* (1. Baskı). Tablet Kitabevi.
- Gwartney-Gibbs, P. A., Stockard, J. ve Bohmer, S. (1987). Learning courtship aggression: The influence of parents, peers, and personal experiences. *Family Relations*, 36, 276-282.
- Hafen, C. A., Spilker, A., Chango, J., Marston, E. S. ve Allen, J. P. (2014). To accept or reject? The impact of adolescent rejection sensitivity on early adult romantic relationships. *Journal of Research on Adolescence*, 24, 56-64. [doi:10.1111/jora.12081](https://doi.org/10.1111/jora.12081)
- Hall, J. A., Park, N., Song, H. ve Cody, M. J. (2010). Strategic misrepresentation in online dating: The effects of gender, self-monitoring, and personality traits. *Journal of Social and Personal Relationships*, 27(1), 117–135.

- Halpern C. T., Spriggs A. L., Martin S. L. ve Kupper L. L. (2009). Patterns of intimate partner violence victimization from adolescence to young adulthood in a nationally representative sample, *Journal of Adolescent Health*, 45(5), 508–518.
- Hamburger, Y. A. ve Ben-Artzi, E. (2000). The relationship between extraversion and neuroticism and the different uses of the Internet. *Computers in Human Behavior*, 16, 441–449. [http://dx.doi.org/10.1016/S0747-5632\(00\)00017-0](http://dx.doi.org/10.1016/S0747-5632(00)00017-0).
- Hancock, J. T. ve Toma, C. L. (2009). Putting your best face forward: The accuracy of online dating photographs. *Journal of Communication*, 59(2), 367–386.
- Harrison, M. A. ve Gilmore, A. L. (2012). U txt WHEN? College students' social contexts of text messaging. *The Social Science Journal*, 49(4), 513-518.
- Hart, E. A., Leary, M. R. ve Rejeski, W. J. (1989). The measurement of social physique anxiety. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 11(1), 94–104.
- Hart, T. A., Flora, D. B., Palyo, S. A., Fresco, D. M., Holle, C. ve Heimberg, R. G. (2008). Development and examination of the social appearance anxiety scale. *Assessment*, 15(1), 48–59.
- Hart, T.A., Flora, D. B., Palyo, S. A., Fresco, D. M., Holle, C. ve Heimberg, R.G. (2008). Development and Examination of the Social Appearance Anxiety Scale. *Assessment*, 15, 48–59
- Henry, N. ve Powell, A. (2018). Technology-facilitated sexual violence: A literature review of empirical research. *Trauma, Violence, & Abuse*, 19(2), 195-208. <https://doi.org/10.1177/1524838016650189>
- Hinduja, S. ve Patchin, J. W. (2010). Bullying, cyberbullying, and suicide. *Archives of suicide research*, 14(3), 206-221. <https://doi.org/10.1080/13811118.2010.494133>
- Ho, R. C., Zhang, M. W., Tsang, T. Y., Toh, A. H., Pan, F., Lu, Y., Cheng, C., Yip, S. P., Lam, L. T., Lai, C., Watanabe, H. ve Mak, K. K. (2014). The association between internet addiction and psychiatric comorbidity: a meta-analysis. *BMC Psychiatry*, 14(183), 1-15. <https://doi.org/10.1186/1471-244X-14-183>
- Holloway, I. W., Rice, E., Gibbs, J., Winetrobe, H., Dunlap, S. ve Rhoades, H. (2014). Acceptability of smartphone application-based HIV prevention among young men who have sex with men. *AIDS and Behavior*, 18, 285-296.

- Holt, M. K. ve Espelage, D. L. (2005). Social support as a moderator between dating violence victimization and depression/anxiety among african american and caucasian adolescents. *School Psychology Review*, 34(3), 309–328.
- Homma, Y., Wang, N., Saewyc, E. ve Kishor, N. (2012). The relationship between sexual abuse and risky sexual behavior among adolescent boys: A meta-analysis. *Journal of Adolescent Health*, 51, 18-24.
- Homma, Y., Wang, N., Saewyc, E. ve Kishor, N. (2012). The relationship between sexual abuse and risky sexual behavior among adolescent boys: A meta-analysis. *Journal of Adolescent Health*, 51, 18-24.
- James, J. (2015). *Mobile dating in the digital age: Computer-mediated communication and relationship building on Tinder* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Texas State University.
- Jasso, J. L., López, F. ve Díaz-Loving, R. (2017). Conducta adictiva a las redes sociales y su relación con el uso problemático del móvil. *Acta de Investigación Psicológica*, 7(3), 2832-2838. <https://doi.org/10.1016/j.aiprr.2017.11.001>
- Jasso, J. L., López, F. ve Gámez-Guadix, M. (2018). Assessing the links of sexting, cybervictimization, depression, and suicidal ideation among university students. *Archives of Suicide Research*, 22(1), 153-164. <https://doi.org/10.1080/13811118.2017.1304304>
- Jasso, J. L., López, F., ve Gámez-Guadix, M. (2018). Assessing the links of sexting, cybervictimization, depression, and suicidal ideation among university students. *Archives of Suicide Research*, 22(1), 153-164. <https://doi.org/10.1080/13811118.2017.1304304>
- Jezl, D. R., Molidor, C. E. ve Wright, T. L. (1996). Physical, sexual and psychological abuse in high school dating relationships: Prevalence rates and self-esteem issues. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 13, 69–87. <https://doi.org/10.1007/BF01876596>
- Jina, R. ve Thompson, L. S. (2013). Health consequences of sexual violence against women. *Best Practice and Research Clinical Obstetrics and Gynaecology*, 27(1), 15-26.

- Kang, T. ve Hoffman, K. H. (2011). Why would you decide to use an online dating site? Factors that lead to online dating. *Communication Research Reports*, 28, 205-213. doi:10.1080/08824096.2011.566109
- Kaplan, B. (2020). Şiddetin Toplumsal Taşıyıcısı Olarak Flört Şiddeti: Ankara Örneği. *Kent Akademisi*, 13(3), 526-538.
- Kawamoto, T., Nittono, H. ve Ura, M. (2015). Trait rejection sensitivity is associated with vigilance and defensive response rather than detection of social rejection cues. *Frontiers in Psychology*, (6)1516, 1-14. doi:10.3389/fpsyg.2015.01516
- Kendall-Tackett, K. (2002). The health effects of childhood abuse: Four pathways by which abuse can influence health. *Child Abuse & Neglect*, 26, 715-729.
- Kim, M., Kwon, K. N. ve Lee, M. (2009). Psychological characteristics of Internet dating service users: The effect of self-esteem, involvement, and sociability on the use of Internet dating services. *CyberPsychology & Behavior*, 12(4), 445–449.
- Kim, M., Kwon, K. ve Lee, M. (2009). Psychological characteristics of Internet dating service users: The effect of self-esteem, involvement, and sociability on the use of Internet dating services. *Cyberpsychology & Behavior*, 12, 445–449. doi:10.1089/cpb.2008.0296
- Kimerling, R. ve Calhoun, K. S. (1994). Somatic symptoms, social support, and treatment seeking among sexual assault victims. *Journal of Consulting and Clinical Psychology* 62, 333.
- Korkmaz, M. (1996). *Yetişkin örneklem için bir benlik saygısı ölçeğinin güvenilirlik ve geçerlik çalışması* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ege Üniversitesi.
- Koronczai, B., Kökönyi, G., Urbán, R., Kun, B., Pápay, O., Nagygyörgy, K., Griffiths, M.D., Demetrovics, Z. (2013) The mediating effect of self-esteem, depression and anxiety between satisfaction with body appearance and problematic internet use. *The American Journal of Drug and Alcohol Abuse*, 39, 259–265.
- Landovitz, R. J., Tseng, C. H., Weissman, M., Haymer, M., Mendenhall, B., Rogers, K., Veniegas R., Gorbach P. M., Reback C. J. ve Shoptaw, S. (2013). Epidemiology, sexual risk behavior, and HIV prevention practices of men who have sex with men using GRINDR in Los Angeles, California. *Journal of Urban Health*, 90, 729-739.

- Leary, M. R. ve Kowalski, R. M. (1995). The self-presentation model of social phobia. R. G. Heimberg, M. R. Liebowitz, D. A. Hope, ve F. R. Schneier (Ed.), *Social phobia: Diagnosis, assessment, and treatment* (1. Baskı, s. 94–112). The Guilford Press.
- Leary, M. R. ve Kowalski, R. M. (1995). *Social Anxiety* (1. Baskı). Guilford Press.
- Lee, S. B., Lee, K. K., Pail, K. C., Kim, H. W. ve Shin, S. K. (2001). Relationship between internet addiction and anxiety, depression, and self efficacy in middle and high school students. *Journal of the Korean Neuropsychiatry Association*, 40(6), 1174–1184.
- Lehmiller, J. J. ve Ioerger, M. (2014). Social networking smartphone applications and sexual health outcomes among men who have sex with men. *PLoS ONE*, 9(1), e86603.
- Lenton-Brym, A. P., Santiago, V. A., Fredborg, B. K. ve Antony, M. M. (2020). Associations Between Social Anxiety, Depression, and Use of Mobile Dating Applications. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 24, 86-93. doi:10.1089/cyber.2019.0561
- Levinson, C. A. ve Rodebaugh, T. L. (2011). Validation of the Social Appearance Anxiety Scale: Factor, Convergent, and Divergent Validity. *Assessment*, 18, 350–356.
- Lin, L. Y., Sidani, J. E., Shensa, A., Radovic, A., Miller, E. ve Colditz, J. B. (2016). Association between social media use and depression among U.S. young adults. *Depression Anxiety*, 33(4), 323–331.
- Malesky, L. A. Jr. (2007). Predatory online behavior: Modus operandi of convicted sex offenders in identifying potential victims and contacting minors over the Internet. *Journal of Child Sexual Abuse*, 16(2), 23-32.
- Manago, A. M., Ward, L. M., Lemm, K. M., Reed, L. ve Seabrook, R. (2015). Facebook involvement, objectified body consciousness, body shame, and sexual assertiveness in college women and men. *Sex Roles*, 72(1–2), 1–14.
- Marcum, C. D. (2007). Interpreting the intentions of Internet predators: An examination of online predatory behavior. *Journal of Child Sexual Abuse*, 16(4), 99-114.

- Marganski, A. ve Melander, L. (2015). Intimate Partner Violence Victimization In the Cyber and Real World: Examining the Extent of Cyber Aggression Experiences and Its Association with In-Person Dating Violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 33(7), 1-25. doi:10.1177/0886260515614283
- Marganski, A., ve Melander, L. (2015). Intimate partner violence victimization in the cyber and real world: Examining the extent of cyber aggression experiences and its association with in-person dating violence. *Journal of Interpersonal Violence*. doi:10.1177/0886260515614283
- Margolin, G., Ramos, M.C., Baucom, B.R., Bennett, D.C. ve Guran, E.L. (2013). Substance Use, Aggression Perpetration, and Victimization: Temporal Co-occurrence in College Males and Females. *Journal of Interpers Violence*, 28(14), 2849–2872.
- Marino, C., Gini, G., Vieno, A. ve Spada, M. M. (2018). The associations between problematic Facebook use, psychological distress and well-being among adolescents and young adults: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 226, 274–281.
- McFarlane, J., Malecha, A., Gist, J., Watson, K., Batten, E., Hall, I. ve Smith, S. (2005). Intimate partner sexual assault against women and associated victim substance use, suicidality, and risk factors for femicide. *Issues in mental health nursing*, 26(9), 953–967. <https://doi.org/10.1080/01612840500248262>
- McLean, S. A., Paxton, S. J., Wertheim, E. H. ve Masters, J. (2015). Photoshopping the selfie: Self photo editing and photo investment are associated with body dissatisfaction in adolescent girls. *International Journal of Eating Disorders*, 48(8), 1132–1140.
- Meena, P. S., Soni, R., Jain, M. ve Paliwal, S. (2015). Social networking sites addiction and associated psychological problems among young adults: a study from North India. *Sri Lanka Journal of Psychiatry*, 6(1), 14-16. <http://doi.org/10.4038/sljpgsyc.v6i1.8055>
- Mehdizadeh, S. (2010). Self-presentation 2.0: Narcissism and self-esteem on Facebook. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 13(4), 357–364.

- Meier, E. P. ve Gray, J. (2014). Facebook photo activity associated with body image disturbance in adolescent girls. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 17(4), 199–206.
- Melander, L. A. (2010). College Students' Perceptions of Intimate Partner Cyber Harassment. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, 13(3), 263-268. doi:10.1089=cyber.2009.0221
- Messman-Moore, T. L., Brown, A. L. ve Koelsch, L. E. (2005). Posttraumatic symptoms and self-dysfunction as consequences and predictors of sexual revictimization. *Journal of Traumatic Stress*, 18, 253-261.
- Mishna, F., McLuckie, A. ve Saini, M. (2009). Real-world dangers in an online reality: A qualitative study examining online relationships and cyber abuse. *Social Work Research*, 33, 107-118.
- Monro, F. ve Huon, G. (2005). Media-portrayed idealized images, body shame, and appearance anxiety. *International Journal of Eating Disorders*, 38, 85–90.
- Morgan, C. ve Cotten, S. (2003). The relationship between Internet activities and depressive symptoms in a sample of college freshmen. *CyberPsychology and Behavior*, 6(2), 133–142.
- Muehlenhard, C. L. ve Linton, M. A. (1987). Date rape and sexual aggression in dating situations: Incidence and risk factors. *Journal of Counseling Psychology*, 34(2), 186-196 doi:10.1037/0022-0167.34.2.186
- National Crime Agency (2016). *Emerging new threat in online dating, initial trends in internet dating-initiated serious sexual assaults*. <https://www.nationalcrimeagency.gov.uk/who-we-are/publications/607-nca-scas-online-dating-report-2016/file> (Erişim tarihi: 28 Ekim 2023).
- National Institute of Justice (2006). *Extent, nature, and consequences of rape victimization: Findings from the national violence against women survey*. <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/210346.pdf> (Erişim tarihi: 28 Ekim 2023).
- Norris, J. ve Feldman-Summers, S. (1981). Factors related to the psychological impacts of rape on the victim. *Journal of Abnormal Psychology*, 90, 562-567.

- O'Day, E. B. ve Heimberg, R. G. (2021). Social Media Use, Social Anxiety, and Loneliness: A Systematic Review. *Computers in Human Behavior Reports*, 3, 100070.
- O'Moore, M. ve Kirkham, C. (2001). Self-esteem and its relationship to bullying behavior. *Aggressive Behavior*, 27, 269-283.
- Odacı, H. ve Kalkan, M. (2010). Problematic Internet use, loneliness and dating anxiety among young adult university students. *Computers & Education*, 55(3), 1091-1097. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2010.05.006>
- O'Keeffe, N. K., Brockopp, K. ve Chew, E. (1986). Teen dating violence. *Social Work*, 9, 465-468.
- Orr, E. S., Sisic, M., Ross, C., Simmering, M. C., Arseneault, J. M. ve Orr, R. (2009). The influence of shyness on the use of Facebook in an undergraduate sample. *CyberPsychology and Behavior*, 12, 337-340. (<http://dx.doi.org/10.1089/cpb.2008.0214>).
- Orsal, O., Orsal, O., Unsal, A. ve Ozalp, S. S. (2013). Evaluation of internet addiction and depression among university students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 82, 445-454 <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.06.291>
- Özdemir, Y., Kuzucu, Y. ve Ak, Ş. (2014). Depression, loneliness and Internet addiction: How important is low self-control? *Computers in Human Behavior*, 34, 284-290. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.02.009>
- Özdemir, Y., Kuzucu, Y. ve Ak, Ş. (2014). Depression, loneliness and Internet addiction: How important is low self-control? *Computers in Human Behavior*, 34, 284-290. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.02.009>
- Öztürk, N. (2017, 26 Haziran). *Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği Gençler Arası İlişkilerde Flört Şiddeti Broşürü*. <https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2017/07/flort-brosur-internet.pdf> (Erişim tarihi: 28 Ekim 2023).
- Park, L.E. (2007). Appearance-based rejection sensitivity: Implications for mental and physical health, affect, and motivation. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 33, 490-504.
- Park, Y. S., Song, H. J. (2002). The psychological characteristics of juveniles regarding internet addiction. *WebHealth Research*, 5, 1-15.

- Pirog-Good, M. A. ve Stets, J. E. (1989). *Violence in Dating Relationships: Emerging Social Issues* (1. Baskı). Praeger Publishing.
- Pozueco, J. M., Moreno, J. M., Blázquez, M. ve García-Baamonde, M. E. (2013). Socialized/subclinical psychopaths in intimate partner relationships: Profile, psychological abuse and risk factors. *Papeles del Psicólogo*, 34(1), 32-48.
- Ranzini, G. ve Lutz, C. (2017). Love at first swipe? Explaining Tinder self-presentation and motives. *Mobile Media & Communication*, 5(1), 80-101. doi:10.1177/2050157916664559
- Rape, Abuse, and Incest National Network (2020). *Victims of Sexual Violence: Statistics*. <https://www.rainn.org/statistics/victims-sexual-violence> (Erişim tarihi: 29 Ekim 2023).
- Rendina, H. J., Jimenez, R. H., Grov, C., Ventuneac, A. ve Parsons, J. T. (2014). Patterns of lifetime and recent HIV testing among men who have sex with men in New York City who use Grindr. *AIDS and Behavior*, 18, 41-49.
- Resnick, H. S., Kilpatrick, D. G., Dansky B. S., Saunders B. E. ve Best C. L. (1993). Prevalence of civilian trauma and posttraumatic stress disorder in a representative national sample of women. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 61(6), 984-91. doi: 10.1037//0022-006x.61.6.984.
- Roberts, T. A. ve Klein, J. (2003). Intimate partner abuse and high-risk behavior in adolescents. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*. 157(4), 375-380. doi:10.1001/archpedi.157.4.375
- Rosenberg, M. (1986). Self-Concept from Middle Childhood through Adolescence. *Psychological Perspectives on the Self*, 3, 107-135.
- Rosenfeld, M. J. ve Thomas, R. J. (2012). Searching for a Mate: The Rise of the Internet as a Social Intermediary. *American Sociological Review*, 77(4), 523-547. <https://doi.org/10.1177/0003122412448050>
- Rosenfeld, M. J., Thomas, R. J. ve Hausen, S. (2019). Disintermediating your friends: How online dating in the United States displaces other ways of meeting. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 116, 17753-17758.

- Ross, C., Orr, E. S., Sisic, M., Arseneault, J. M., Simmering, M. G. ve Orr, R. R. (2009). Personality and motivation associated with Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 25, 5578–5586. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2008.12.024>
- Saewyc, E. M., Magee, L. L. ve Pettingell, S. E. (2004). Teenage pregnancy and associated risk behaviors among sexually abused adolescents. *Perspectives on Sexual and Reproductive Health*, 36, 98-105.
- Sahin, S., Ozdemir, K. ve Unsal, A. (2013). Evaluation of the relationship between internet addiction and depression in university students. *Medicinski glasnik*, 18(49), 14-27. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.06.291>
- Sanlier, N., Pehlivan, M., Sabuncular, G., Bakan, S. ve Isguzar, Y. (2018). Determining the relationship between body mass index, healthy lifestyle behaviors and social appearance anxiety. *Ecology of Food and Nutrition*, 57, 124–139.
- Sayimer, İ. (2008). *Sanal Ortamda Halkla İlişkiler* (1. Baskı). Beta Yayınları.
- Scott, D. M. (2010). *The New Rules of Marketing and PR* (9. Baskı). John Wiley and Sons.
- Seki, T. ve Dilmaç, B. (2020). Benlik Saygısı ve İlişkisel Faktörler: Bir Meta-Analiz Çalışması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), 853-873.
- Sheeks, M. S. ve Birchmeier, Z. P. (2007). Shyness, sociability, and the use of computer-mediated communication in relationship development. *CyberPsychology and Behavior*, 10, 64–70. <http://dx.doi.org/10.1089/cpb.2006.9991>.
- Shensa, A., Escobar-Viera, C. G., Sidani, J. E., Bowman, N. D., Marshal, M. P. ve Primack, B. A. (2017). Problematic social media use and depressive symptoms among U.S. young adults: A nationally-representative study. *Social Science and Medicine*, 182, 150–157.
- Silverman, J. G., Raj, A., Mucci, L. A. ve Hathaway, J. E. (2001). Dating violence against adolescent girls and associated substance use, unhealthy weight control, sexual risk behavior, pregnancy, and suicidality. *JAMA*, 286, 572–579.
- Singh, A., Khess, C., Kj, M., Ali, A. ve Gujar, N. M. (2020). Loneliness, social anxiety, social support, and internet addiction among postgraduate college students. *Open Journal of Psychiatry and Allied Sciences*, 11, 10.

- Slashinski, M. J., Coker, A. L., Davis, K. E. (2003). Physical aggression, forced sex, and stalking victimization by a dating partner: an analysis of the National Violence Against Women Survey. *Violence and Victims*, 18(6), 595–617.
- Smith, P. H., White, J. W. ve Holland, L. J. (2003). A longitudinal perspective on dating violence among adolescent and college-age women. *American Journal of Public Health*, 93(7), 1104-1109. doi: <http://dx.doi.org/10.2105/ajph.93.7.1104>
- Snyder, C. R. (Ed.), Shane, J. L. (Ed.), Lisa, M. E. (Ed.) ve Susana, C. M. (2016). *The Oxford Handbook of Positive Psychology* (3. Baskı). Oxford University Press.
- Soomar, J. N., Flisher, A. J. ve Mathews, C. (2009). Sexual coercion and adolescent risk behaviour: A systematic literature review. *Journal of Child & Adolescent Mental Health*, 21, 103-126.
- Spielhofer, T. (2010). *Children's online risks and safety: A review of the available evidence*. National Foundation for Educational Research.
- Spira, J. (2014, 13 Ağustos). Are women really suffering from ‘Tinderella syndrome’?. *Huffington Post*, https://www.huffpost.com/entry/are-women-really-sufferin_b_5672354 (Erişim tarihi: 28 Ekim 2023).
- Staude-Müller, F., Hansen, B. ve Voss, M. (2012). How stressful is online victimization? Effects of victim's personality and properties of the incident. *European Journal of Developmental Psychology*, 9(2), 260-274. doi:10.1080/17405629.2011.643170
- Stets, J. ve Henderson, D. (1991). Contextual factors surrounding conflict resolution while dating: Results from a national study. *Family Relations*, 40, 29-36. doi: <http://dx.doi.org/10.2307/585655>
- Strubel, J. ve Petrie, T. A. (2017). Love me tinder: body image and psychosocial functioning among men and women. *Body Image*, 21, 34–38.
- Subrahmanyam, K. ve Greenfield, P. (2008). Online communication and adolescent relationships. *The Future of Children*, 18(1), 119-146.
- Suler, J. (2004). The online disinhibition effect. *Cyberpsychology & Behavior*, 7, 321-326.

- Sumter, S. R., Vandenbosch, L. ve Ligtenberg, L. (2017). Love me tinder: untangling emerging adults' motivations for using the dating application tinder. *Telematics Informatics*, 34(1), 67–78.
- Toma, C. L., Hancock, J. T., ve Ellison, N. B. (2008). Separating fact from fiction: An examination of deceptive self-presentation in online dating profiles. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34(8), 1023–1036.
- Trekels, J., Ward, L. M. ve Eggermont, S. (2018). I “like” the way you look: How appearance-focused and overall Facebook use contribute to adolescents' selfsexualization. *Computers in Human Behavior*, 81, 198–208.
- Twenge, J. M., Joiner, T. E., Rogers, M. L. ve Martin, G. N. (2018). Increases in Depressive Symptoms, Suicide-Related Outcomes, and Suicide Rates Among U.S. Adolescents After 2010 and Links to Increased New Media Screen Time. *Clinical Psychological Science*, 6, 3–17.
- Tyson, G., Perta, V. C., Haddadi, H. ve Seto, M. C. (2016). A first look at user activity on Tinder. *IEEE/ACM International Conference on Advances in Social Networks Analysis and Mining (ASONAM)*, 461-466. doi: 10.1109/ASONAM.2016.7752275
- Ullman, S. E. ve Brecklin, L. R. (2002), Sexual Assault History and Suicidal Behavior in a National Sample of Women. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 32, 117-130. <https://doi.org/10.1521/suli.32.2.117.24398>
- Vagi, K. J., O'Malley Olsen E., Basile K. C. ve Vivolo-Kantor A. M. (2015). Teen dating violence (physical and sexual) among US high school students: findings from the 2013 National Youth Risk Behavior Survey. *JAMA Pediatrics*, 169(5), 474-482. doi:10.1001/jamapediatrics.2014.3577
- Valkenburg, P. M., Peter, J. ve Schouten, A. P. (2006). Friend networking sites and their relationship to adolescents' well-being and social self-esteem. *CyberPsychology and Behavior*, 9(5), 584–590.
- Valkenburg, P. M. ve Peter, J. (2007). Who visits online dating sites? Exploring some characteristics of online daters. *CyberPsychology and Behavior*, 10, 849–852. <http://dx.doi.org/10.1089/cpb.2007.9941>

- Walters, M. L., Chen J. ve Breiding, M. J. (2013). *The National Intimate Partner and Sexual Violence Survey (NISVS): 2010 Findings on Victimization by Sexual Orientation*. Centers for Disease Control and Prevention.
- Weinstein, A., Dorani, D., Elhadif, R., Bukovza, Y., Yarmulnik, A. ve Dannon, P. (2015). Internet addiction is associated with social anxiety in young adults. *Annals of Clinical Psychiatry*, 27, 4–9.
- Wellman, B. (2001). Physical Place and Cyber place: The Rise of Personalized Networking. *International Journal of Urban and Regional Research*, 25, 227-5.
- Weston, K. (1991). *Families We Choose: Lesbians, Gays, Kinship* (1. Baskı). Columbia University Press.
- Whang, L. S., Lee, S. ve Chang, G. (2003). Internet over-users' psychological profiles: a behavior sampling analysis on Internet addiction. *CyberPsychology and Behavior* 6(2), 143–150.
- White, E. K. (2013, 1 Ağustos). *The Role of Social Physique Anxiety and Social Appearance Anxiety in the Body Checking Behaviors of Male and Female College Students*. <https://digitalscholarship.unlv.edu/thesesdissertations/1962> (Erişim tarihi: 29 Ekim 2023).
- Whitty, M. T. (2008). Revealing the “real” me, searching for the “actual” you: Presentations of self on an Internet dating site. *Computers in Human Behavior*, 24(4), 1707–1723.
- Wiederman M. W., Sansone R. A. ve Sansone L. A. (1998). History of trauma and attempted suicide among women in a primary care setting. *Violence and Victims*, 13(1), 3-9.
- Wincentak, K., Connolly, J. ve Card, N. (2017). Teen dating violence: ameta-analytic review of prevalence rates. *Psychology of Violence*, 7(2), 224-241, (doi:10.1037/a0040194)
- Wingood, G. M., DiClemente, R. J., McCree, D. H., Harrington, K. ve Davies S. L. (2001). Dating violence and the sexual health of black adolescent females. *Pediatrics*, 107, E72.
- World Health Organization. (2002). *Sexual violence. World report on violence and health*. World Health Organization.

- World Health Organization (2007). *Sexual violence research initiative. Rape: how women, the community and the health sector respond*. World Health Organization.
- Yağmurlu, A. (2011). Kamu Yönetiminde Halkla İlişkiler ve Sosyal Medya. *Selçuk İletişim Dergisi*. 7(1), 5-15.
- Yoon, S., Mertz, J. ve Brannick, M. (2019). Is social network site usage related to depression? A meta-analysis of Facebook–depression relations. *Journal of Affective Disorders*, 248, 65–72.
- Young, K. S. (1998). *Caught in the Net* (1. Baskı). John Wiley & Sons
- Zeigler-Hill, V. (2011). The connections between self-esteem and psychopathology. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 41(3), 157-164. doi: 10.1007/s10879-010-9167-8
- Zerach, G. (2016). Pathological narcissism, cyberbullying victimization and offending among homosexual and heterosexual participants in online dating websites. *Computers in Human Behavior*, 57, 292–299.
- Zweig, J. M., Dank, M., Yahner, J. ve Lachman, P. (2013). The rate of cyber dating abuse among teens and how it relates to other forms of teen dating violence. *Journal of Youth and Adolescence*, 42(7), 1063-1077.
- Zywica, J. ve Danowski, J. (2008). The faces of Facebookers: Investigating social enhancement and social compensation hypotheses; predicting Facebook and offline popularity from sociability and self-esteem, and mapping the meanings of popularity with semantic networks. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 14, 1–34. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1083-6101.2008.01429.x>.

EKLER

EK 1. Bilgilendirilmiş Onam Formu

Değerli katılımcı,

Çalışmamız çevrimiçi flört uygulamalarını kullanan kişilerin depresyon ve anksiyete düzeylerinin, benlik saygılarının ve sosyal görünüş kaygılarının uygulamaları kullanmayan kişilerle karşılaştırılmasını amaçlamaktadır. Çevrimiçi flört uygulamaları cep telefonu uygulamaları aracılığıyla sunulan bir çevrimiçi flört hizmetidir. 18 yaş ve üzerinde, bekar olan kişiler çalışmaya dahil edilmektedir. Yaklaşık 15 dakika süren ankette isim soyisim gibi kimlik bilgileri istenmemektedir.

Anketteki sorulardan bazıları cinsel yaşantı ve pratiklerle ilgili özel sorulardır. Kimliğinize ait hiçbir bilgi sizden talep edilmiyor olsa da, söz konusu soruların içeriği belli ölçüde rahatsızlık uyandırabilir. İstemediğiniz soruları yanıtlamayabilir ve istediğiniz an çalışmadan ayrılabilirsiniz. Elde edilen verilerin gizliliği kesin olarak korunacak ve yalnızca bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Çalışmaya katılmanız nedeniyle sizden maddi bir talepte bulunulmayacak, size herhangi bir ödeme de yapılmayacaktır.

Araştırma Koordinatörü: Dr. Öğretim Üyesi Ender CESUR

Araştırmacı: Tefik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU

EK 2. Sosyodemografik Veri Formu

1.Kaç yaşındasınız?

2. Cinsiyetiniz?

a. Kadın b. Erkek c. Diğer

3.Cinsiyet kimliğinizi nasıl tanımlarsınız? (kendinizi hangi cinsiyetten hissettiğiniz ve tanımladığınız)

a. Transgender (biyolojik cinsiyetinizle hissettiğiniz cinsiyetin paralel olmaması)

b. Cisgender (biyolojik cinsiyetinizle hissettiğiniz cinsiyetinizin paralel olması)

c. Queer/nonbinary

4. Cinsel yöneliminiz.

a. Eşcinsel b. Biseksüel c. Heteroseksüel d. Diğer

5. Medeni durumunuz.

a. Bekar b. Uzun süreli birlikteliğim var c. Evli d. Boşanmış e. Dul

6. Çocuğunuz var mı?

a. Evet b. Hayır

7. Eğitim durumu

a. İlkokul ve altı b. Ortaokul c. Lise d. Üniversite ve üstü

8. Çalışma durumu

a. Çalışıyorum b. Çalışmıyorum 3- Emekli 4- Öğrenci 5- Ev hanımı

9. Çevrimiçi flört uygulamalarını hiç kullandınız mı?

a. Evet b. Hayır

10. Çevrimiçi flört uygulamalarını son iki yıl içinde aktif olarak kullandınız mı?

a. Evet b. Hayır

11. Çevrimiçi flört uygulamalarını son iki yıl içinde kullandıysanız a-g maddelerini cevaplayınız.

a. Hangi uygulamaları kullanıyorsunuz/ kullandınız?

1. Tinder 2. Bumble 3. OkCupid 4. Hornet 5. Grindr 7. PlanetRomeo 8. Azar 9. Wapa 10. Diğer

b. Bu uygulamaları ne sıklıkta kullanıyorsunuz?

1- Her gün 2- Haftada birden fazla 3- Her hafta bir kere 4- Ayda iki üç kere 5- Ayda 1 6- Ayda birden az 7- Diğer sıklıkta

c. Bu uygulamaları temel kullanma amacınız nedir?

1- Cinsel partner arayışı 2- Romantik partner arayışı 3- Arkadaşlık 4. Diğer (Açıklayınız)

d. Uygulamalar üzerinden hiç kimseyle yüz yüze görüştünüz mü?

1- Evet 2- Hayır

e. Uygulamalar üzerinden biriyle görüştüyseniz hiç cinsel ilişki yaşadınız mı?

1. Evet 2. Hayır 3. Görüşmedim

f. Uygulamaları kullanırken ya da uygulama üzerinden tanıştığınız kişilerle görüştüğünüzde cinsel şiddete maruz kaldınız mı? (Onayınız olmadan gerçekleşen cinsel amaçlı her türlü sözel ya da fiziksel eylem) 1. Evet 2. Hayır

g. Uygulamaları kullanırken ya da uygulama üzerinden tanıştığınız kişilerle görüştüğünüzde şayet cinsel şiddete maruz kaldıysanız aşağıdaki durumlardan hangisine maruz kaldınız? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

1-Cinsiyet, cinsel kimlik ve/veya cinsel yönelime dayalı olarak istenmeyen ve/veya nefret içeren yorumlar göndermek

2. İstemediğiniz halde izniniz alınmaksızın çıplak fotoğrafların veya videoların gönderilmesi

3. İzniniz alınmadan özel görüntülerinizin veya videolarınızın kaydedilmesi ve/veya paylaşılması (intikam pornosu veya rıza dışı pornografi olarak) 4. Korunmasız cinsel ilişkiye zorlanmak ya da ısrarcı olunması 5. İzniniz alınmadan fiziksel temasta bulunulması 6. Cinsel ilişki için yalan ya da manipülasyon içeren söylem ve davranışlarda bulunulması 7. Cinsel şiddet tehdidinde bulunulması 8. Tecavüz 9. Cinselliğinizin başkalarıyla kıyaslanması, cinselliğinizle ilgili suçlanmanız ya da utandırılmanız 10. Onayınız olmamasına rağmen tekrar görüşme için ısrarcı davranılması ya da ısrarla takip edilmeniz 11. Diğer (Açıklayınız)

12. Herhangi bir fiziksel hastalığınız var mı?

a. Evet b. Hayır

13. Herhangi bir ruhsal hastalığınız var mı?

a. Evet b. Hayır

14. Geçmişte herhangi bir ruhsal hastalık tanısı aldıysanız türünü belirtiniz

15. Geçmişte intihar girişiminiz oldu mu?

a. Evet b. Hayır

EK 3. Beck Depresyon Ölçeği

Bu form son bir (1) hafta içerisinde kendinizi nasıl hissettiğinizi araştırmaya yönelik 21 maddeden oluşmaktadır. Her maddenin karşısındaki dört cevabı dikkatlice okuduktan sonra, size en çok uyan, sizin durumunuzu en iyi anlatan şıkkı işaretlemeniz gerekmektedir.

1	(0) Üzgün ve sıkıntılı değilim. (1) Kendimi üzüntülü ve sıkıntılı hissediyorum. (2) Hep üzüntülü ve sıkıntılıyım. Bundan kurtulamıyorum. (3) O kadar üzgün ve sıkıntılıyım ki, artık dayanamıyorum.	12	(0) Karar verirken eskisinden fazla güçlük çekmiyorum. (1) Eskiden olduğu kadar kolay karar vermiyorum. (2) Eskiye kıyasla karar vermekte çok güçlük çekiyorum. (3) Artık hiçbir konuda karar vermiyorum.
2	(0) Gelecek hakkında umutsuz ve karamsar değilim. (1) Gelecek için karamsarım. (2) Gelecekte beklediğim hiçbir şey yok. (3) Gelecek hakkında umutsuzum ve sanki hiçbir şey düzelmeyecekmiş gibi geliyor.	13	(0) Her zamankinden farklı gördüğümü sanmıyorum. (1) Aynada kendime her zamankinden kötü görünüyorum. (2) Aynaya baktığımda kendimi yaşlanmış ve çirkinleşmiş buluyorum. (3) Kendimi çok çirkin buluyorum.
3	(0) Kendimi başarısız biri olarak görmüyorum. (1) Başkalarından daha başarısız olduğumu hissediyorum. (2) Geçmişe baktığımda başarısızlıklarla dolu olduğunu görüyorum. (3) Kendimi tümüyle başarısız bir insan olarak görüyorum.	14	(0) Eskisi kadar iyi iş güç yapabiliyorum. (1) Her zaman yaptığım işler şimdi gözümde büyüyor. (2) Ufacık bir işi bile kendimi çok zorlayarak yapabiliyorum. (3) Artık hiçbir iş yapamıyorum.
4	(0) Herşeyden eskisi kadar zevk alıyorum. (1) Birçok şeyden eskiden olduğu gibi zevk alamıyorum. (2) Artık hiçbir şey bana tam anlamıyla zevk vermiyor. (3) Herşeyden sıkılıyorum.	15	(0) Uykum her zamanki gibi. (1) Eskisi gibi uyuyamıyorum. (2) Her zamankinden 1-2 saat önce uyanıyorum ve kolay kolay tekrar uykuya dalamıyorum. (3) Sabahları çok erken uyanıyorum ve bir daha uyuyamıyorum.
5	(0) Kendimi herhangi bir biçimde suçlu hissetmiyorum. (1) Kendimi zaman zaman suçlu hissediyorum. (2) Çoğu zaman kendimi suçlu hissediyorum. (3) Kendimi her zaman suçlu hissediyorum.	16	(0) Kendimi her zamankinden yorgun hissetmiyorum. (1) Eskiye oranla daha çabuk yoruluyorum. (2) Her şey beni yoruyor. (3) Kendimi hiçbir şey yapamayacak kadar yorgun ve bitkin hissediyorum.
6	(0) Kendimden memnunum. (1) Kendimden pek memnun değilim. (2) Kendime kızgınım. (3) Kendimden nefrete ediyorum.	17	(0) İştahım her zamanki gibi. (1) Eskisinden daha iştahsızım. (2) İştahım çok azaldı. (3) Hiçbir şey yiyemiyorum.
7	(0) Başkalarından daha kötü olduğumu sanmıyorum. (1) Hatalarım ve zayıf taraflarım olduğunu düşünmüyorum. (2) Hatalarımdan dolayı kendimden utanıyorum. (3) Herşeyi yanlış yapıyormuşum gibi geliyor ve hep kendimi kabahat buluyorum.	18	(0) Son zamanlarda zayıflamadım. (1) Zayıflamaya çalışmadığım halde en az 2 Kg verdim. (2) Zayıflamaya çalışmadığım halde en az 4 Kg verdim. (3) Zayıflamaya çalışmadığım halde en az 6 Kg verdim.
8	(0) Kendimi öldürmek gibi düşüncelerim yok. (1) Kimi zaman kendimi öldürmeyi düşündüğüm oluyor ama yapmıyorum. (2) Kendimi öldürmek isterdim. (3) Fırsatını bulsam kendimi öldürürüm.	19	(0) Sağlığım ile ilgili kaygılarım yok. (1) Ağrılar, mide sancıları, kabızlık gibi şikayetlerim oluyor ve bunlar beni tasalandırıyor. (2) Sağlığımın bozulmasından çok kaygılanıyorum ve kafamı başka şeylere vermekte zorlanıyorum. (3) Sağlık durumum kafama o kadar takılıyor ki, başka hiçbir şey düşünemiyorum.
9	(0) İçimden ağlamak geldiği pek olmuyor. (1) Zaman zaman içimden ağlamak geliyor. (2) Çoğu zaman ağlıyorum. (3) Eskiden ağlayabiliirdim ama şimdi istesem de ağlayamıyorum.	20	(0) Sekse karşı ilgimde herhangi bir değişiklik yok. (1) Eskisine oranla sekse ilğim az. (2) Cinsel isteğim çok azaldı. (3) Hiç cinsel istek duymuyorum.
10	(0) Her zaman olduğumdan daha canı sıkın ve sinirli değilim. (1) Eskisine oranla daha kolay canım sıkılıyor ve kızıyorum. (2) Herşey canımı sıkıyor ve kendimi hep sinirli hissediyorum. (3) Canımı sıkın şeylere bile artık kızmıyorum.	21	(0) Cezalandırılması gereken şeyler yaptığımı sanmıyorum. (1) Yaptıklarımın cezalandırılabilirliğini düşünüyorum. (2) Cezamı çekmeyi bekliyorum. (3) sanki cezamı bulmuşum gibi geliyor.
11	(0) Başkalarıyla görüşme, konuşma isteğimi kaybetmedim. (1) Eskisi kadar insanlarla birlikte olmak istemiyorum. (2) Birileriyle görüşüp konuşmak hiç içimden gelmiyor. (3) Artık çevremde hiçkimseyi istemiyorum.		

EK 4. Beck Anksiyete Ölçeği

Aşağıda insanların kaygılı ya da endişeli oldukları zamanlarda yaşadıkları bazı belirtiler verilmiştir. Lütfen her maddeyi dikkatle okuyunuz. Daha sonra, her maddedeki belirtinin bugün dahil son bir (1) haftadır sizi ne kadar rahatsız ettiğini yandakine uygun yere (x) işareti koyarak belirleyiniz.

	Hiç.	Hafif düzeyde. Beni pek etkilemedi.	Orta düzeyde. Hoş değildi ama katlanabildim.	Ciddi düzeyde. Dayanmakta çok zorlandım.
1. Bedeninizin herhangi bir yerinde uyuşma veya karıncalanma				
2. Sıcak/ ateş basmaları				
3. Bacaklarda halsizlik, titreme				
4. Gevşeyememe				
5. Çok kötü şeyler olacak korkusu				
6. Baş dönmesi veya sersemlik				
7. Kalp çarpıntısı				
8. Dengeyi kaybetme duygusu				
9. Dehşete kapılma				
10. Sinirlilik				
11. Boğuluyormuş gibi olma duygusu				
12. Ellerde titreme				
13. Titreklik				
14. Kontrolü kaybetme korkusu				
15. Nefes almada güçlük				
16. Ölüm korkusu				
17. Korkuya kapılma				
18. Midede hazımsızlık ya da rahatsızlık hissi				
19. Baygınlık				
20. Yüzün kızarması				
21. Terleme (sıcaklığa bağlı olmayan)				

EK 5. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (Kısa Form)

Lütfen ölçeğin maddelerinde yer alan ifadelere katılma düzeyinizi, her maddenin karşısında bulunan numaralardan birini yandaki düzeylere göre işaretleyerek belirtiniz.

1- Çok doğru, 2- Doğru, 3- Yanlış, 4- Çok Yanlış

	1	2	3	4
1. Kendimi en az diğer insanlar kadar değerli buluyorum.				
2. Bazı olumlu özelliklerim olduğunu düşünüyorum.				
3. Genelde kendimi başarısız bir kişi olarak görme eğilimindeyim.				
4. Ben de diğer insanların birçoğunun yapabildiği kadar bir şeyler yapabilirim.				
5. Kendimde gurur duyacak fazla bir şey bulamıyorum.				
6. Kendime karşı olumlu bir tutum içindeyim.				
7. Genel olarak kendimden memnunum.				
8. Kendime karşı daha fazla saygı duyabilmeyi isterdim.				
9. Bazen kesinlikle kendimin bir işe yaramadığını düşünüyorum.				
10. Bazen kendimin hiç de yeterli bir insan olmadığını düşünüyorum.				

EK 6. Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği

Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği, kişilerin sosyal görünüş kaygılarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Lütfen ölçeğin maddelerinde yer alan ifadelerle katılma düzeyinizi, her maddenin karşısında bulunan numaralardan birini yandaki düzeylere göre işaretleyerek belirtiniz.

1- Hiç uygun değil, 2- Uygun değil, 3- Biraz uygun, 4- Uygun, 5- Tamamen uygun

	Hiç uygun değil.	Uygun değil.	Biraz uygun.	Uygun.	Tamamen uygun.
1. Dış görünüşümle ilgili kendimi rahat hissedirim.					
2. Fotoğrafım çekilirken kendimi gergin hissedirim.					
3. İnsanlar doğrudan bana baktıklarında gerilirim.					
4. İnsanların görünüşümden dolayı benden hoşlanmayacakları konusunda endişelenirim.					
5. Yanlarında olmadığım zamanlarda insanların, görünüşümle ilgili kusurlarımı konuşacaklarından endişelenirim.					
6. Görünüşümden dolayı insanların benimle beraber vakit geçirmek istemeyeceklerinden endişelenirim.					
7. İnsanların beni çekici bulmamalarından korkarım.					
8. Görünüşümün yaşamımı zorlaştıracığından endişe duyarım.					
9. Karşıma çıkan fırsatları görünüşümden dolayı kaybetmekten kaygılanırım.					
10. İnsanlarla konuşurken görünüşümden dolayı gerginlik yaşarım.					
11. Diğer insanlar görünüşümle ilgili bir şey söylediklerinde kaygılanırım.					

12. Dış görünüşümle ilgili başkalarının beklentilerini karşılayamamaktan endişeleniyorum.					
13. İnsanların görünüşümü olumsuz olarak değerlendirecekleri konusunda endişelenirim.					
14. Diğer insanların görünüşümdeki bir kusurun farkına vardıklarını düşündüğümde kendimi rahatsız hissederim.					
15. Sevdiğim kişinin görünüşümden dolayı beni terk edeceğinden endişe duyuyorum.					
16. İnsanların görünüşümün iyi olmadığını düşünmelerinden endişeleniyorum.					

ÖZ GEÇMİŞ

Tevfik Merkut ÇÖREKÇİOĞLU lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (2004-2008) bölümünde tamamlamıştır. 2009 yılından beri çeşitli kurumlarda psikolojik danışman olarak görev yapmaktadır.

